

Mooi werk met minima

Sociale activering en participatie-
bevordering door de STA-teams
in Roosendaal 2009-2011

Marian van der Klein
Diane Bulsink
Fabian Dekker
Marie-Christine van Dongen

Mooi werk met minima

*Sociale activering en participatiebevordering door de
STA-teams in Roosendaal 2009-2011*

Marian van der Klein
Diane Bulsink
Fabian Dekker
Marie-Christine van Dongen

Oktober 2011

Inhoud

1	Evaluatie van het vervolgtraject van de STA-teams: op naar sociale activering en participatie in 2009	5
1.1	Op naar sociale activering en participatie	5
1.2	Evaluatie door het Verwey-Jonker Instituut	5
1.3	De outcome van het project	6
1.4	Leeswijzer	7
1.5	STA per april 2011: een doorstart met vrijwilligers	7
2	Samenvatting en conclusies: mooi werk met minima	9
2.1	Samenvattende conclusie	10
2.2	Werkprocesevaluatie: de uitvoering bij SIW	10
2.3	Bereik van het vervolgtraject STA-teams in Roosendaal	11
2.4	Resultaatanalyse van de participatieplannen	12
2.5	STA en participatie in het Europees jaar tegen armoede en sociale uitsluiting	13
3	Het werkproces van de STA-teams	14
3.1	Concluderend over het werkproces	14
3.2	Organisatorische veranderingen in 2010	15
3.3	Werken in een onrustig jaar: 2010	18
4	Bereik van de STA-teams: gesprekken, huishoudens en participatieplannen	19
4.1	Conclusies over het bereik van de STA-teams	19
4.2	Gesprekken met mensen thuis in de wijk	20
4.3	Achtergrondkenmerken van de bereikte minimahuishoudens	21
4.4	Activiteiten en het terugdringen van het niet-gebruik van regelingen	22
4.5	Problemen die de minimahuishoudens ervaren	22
4.6	Bereik van de sociale activeringsaanpak: de participatieplannen	23
5	Participatieplannen van de STA-teams: mannen, vrouwen en kinderen	28
5.1	Conclusies bij de analyse van de participatieplannen in 2009 en 2010	28
5.2	Participatieplannen voor vrouwen (2010)	31
5.3	Participatieplannen voor mannen (2010)	34
5.4	Participatieplannen voor kinderen (2010)	38
5.5	Plannen voor autochtone en allochtone Nederlanders (2010)	41
5.6	Resultaat en waardering door huishoudens zonder participatieplan (2010)	42
	Literatuur	44

Bijlagen:	46
1 Conclusies uit de tussenevaluatie over 2009	46
2 Beoordeling van het STA-traject in 2010 door vrouwen	50
3 Beoordeling van het STA-traject in 2010 door mannen	52
4 Beoordeling van het STA-traject in 2010 door kinderen (en hun ouders)	54
5 Beoordeling van het STA-traject in 2010 door allochtone en autochtone Nederlanders	56
6 Evaluatieformulier	57

1 Evaluatie van het vervolgtraject van de STA-teams: op naar sociale activering en participatie in 2009

Van april 2009 tot januari 2011 hielden de STA-teams in Roosendaal zich in opdracht van de gemeente Roosendaal bezig met het verbeteren van de participatie van minima in deze Brabantse gemeente. De STA-teamleden in dienst van de welzijnsinstelling SIW hadden de volgende taken in hun pakket:

- voorlichting over de gemeentelijke sociale voorzieningen en het verder terugdringen van het niet-gebruik van die voorzieningen;
- sociale activering van de minima;
- interventies die de participatie van minima in het sociale leven en de sfeer van werk en inkomen bevorderen.

1.1 Op naar sociale activering en participatie

Op naar sociale activering en participatie door STA (Samen tegen Armoede) was een vervolgtraject van het werk dat de STA-teams in 2007 en 2008 verrichtten. In 2007 en 2008 hebben de STA-teamleden zich vooral beziggehouden met het terugdringen van het niet-gebruik van sociale voorzieningen, zoals bijzondere bijstand. De STA-teams gaan op bezoek bij de mensen thuis en voeren daar een vertrouwelijk gesprek. In 2009 zijn de werkzaamheden uitgebreid. De STA-teams gingen in hun gesprekken vanaf toen tevens in op sociale activering en participatiebevordering. Het was de bedoeling dat de STA-teams meer minima meer mee lieten doen, vooral in de tweede levenssfeer – die van werk, opleiding en inkomen – en/of in de derde levenssfeer – die van de openbare ruimte en het sociale leven. In deze eindevaluatie beschrijft het Verwey-Jonker Instituut hoe dit vervolgtraject in de praktijk heeft gewerkt. We geven het verloop van de koerswijziging weer en laten zien welke resultaten er in 2009 en 2010 zijn bereikt.

1.2 Evaluatie door het Verwey-Jonker Instituut

Met de gemeente Roosendaal is aan het begin van dit vervolgtraject afgesproken dat de onderzoeksafdeling van de gemeente Roosendaal de eerste doelstelling van het vervolgtraject evalueert: het verder terugdringen van het niet-gebruik van voorzieningen. Het Verwey-Jonker Instituut evalueert de twee laatste doelstellin-

gen van het vervolgtraject: sociale activering en bevordering van participatie. Het instituut evalueert het vervolgproject op project-, proces- en resultaatniveau. In 2010 publiceerde het instituut een tussenevaluatie over 2009 (Van der Klein et al., 2010). Het onderhavige rapport is de eindevaluatie.

SIW is de welzijnsinstelling waar de STA-teams in opdracht van de gemeente Roosendaal zijn ondergebracht. SIW heeft het Verwey-Jonker Instituut de benodigde gegevens voor de tussenevaluatie en deze eindevaluatie aangeleverd. Voor de evaluatie op project- en procesniveau zijn dat gegevens over de bezetting, de werkwijze en de verspreiding van de STA-teams over Roosendaal. Bij de evaluatie van het resultaat staan de *output* en de *outcome* van de volgende doelstellingen van het project centraal.

- Sociale activering van de minima.
- Interventies inzetten die de participatie van minima in de tweede (werk en inkomen) en derde levenssfeer (sociaal leven) bevorderen.

We maken bij deze resultaat-evaluatie gebruik van de evaluatieformulieren die de STA-teamleden in samenspraak met de bezochte huishoudens invulden.

1.3 *De outcome van het project*

Bij deze eindevaluatie van output en outcome van het vervolgtraject in 2009 en 2010 staan de volgende vragen centraal.

- Welke groep(en) minima hebben de STA-teamleden vooral gesproken? (wijken, sekse, leeftijd, etniciteit, inkomstenbron huishouden).
- Voor welke groep(en) minima (wijken, sekse, leeftijd, etniciteit, inkomstenbron huishouden) zijn participatieplannen gemaakt?
- Voor welke domeinen of levenssferen zijn de participatieplannen ontwikkeld? Daarbij denken we ten eerste aan het persoonlijk leven, ten tweede aan het domein van werk en inkomen en ten derde aan het sociale leven.
- Wat is de inhoud van de sociale activering en participatiebevordering?
- Is de participatie van de betrokken minima na het uitvoeren van het participatieplan (volgens de betrokkenen en volgens de STA-teamleden) vergroot?

Bij de conclusies van deze evaluatie zal de outcome-indicator van de gemeente Roosendaal als leidraad fungeren. Deze indicator luidt dat tussen de 30 en 50% van de gemaakte participatieplannen tot effect heeft dat er een toename is in de sociale activering van de minima in Roosendaal.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 presenteren we de samenvatting en de conclusies van deze evaluatie. In de daarop volgende drie hoofdstukken staan specifieke thema's centraal. Het hoofdstuk opent steeds met de belangrijkste resultaten op het desbetreffende thema. In hoofdstuk 3 bespreken we het werkproces (de input) van de STA-teams in 2010. Welke taken zijn er in dat jaar verricht en welke wijzigingen hebben plaatsgevonden in de teams en in hun werkwijze? In hoofdstuk 4 staat het bereik van de STA-teams centraal (de output). Voor welk type huishouden zijn de STA-werkzaamheden belangrijk? In welke wijken werden de participatieplannen van 2010 gemaakt? Wat waren de inkomstenbronnen van deze huishoudens? In hoofdstuk 5 analyseren we de inhoud en het resultaat van de participatieplannen (de outcome) naar specifieke groepen: mannen, vrouwen en kinderen, autochtonen en allochtonen. In dit laatste hoofdstuk bespreken we ook kort de waardering van STA bij mensen zonder participatieplan.

In de bijlagen vind u de cijfers die nadere toelichting bieden en ook een vergelijking met de tussenrapportage over 2009 (Van der Klein et al., 2010) mogelijk maken. In Bijlage 1 staan de conclusies van de tussenevaluatie over 2009. In de bijlagen 2 tot en met 5 staan de precieze cijfers over de beoordeling van het STA-vervolgtraject. We hebben de deelnemers en de STA-teamleden gevraagd om beoordeling van het resultaat en waardering van het proces. In Bijlage 6 vindt u het evaluatieformulier waarmee de STA-teamleden hebben gewerkt ten behoeve van deze evaluatie. We bedanken hierbij alle STA-teamleden die in de loop van de tijd de evaluatieformulieren invulden.

1.5 STA per april 2011: een doorstart met vrijwilligers

Het Verwey-Jonker Instituut raadde in de tussenevaluatie (concept juni 2009) aan om op korte termijn het rendement van het STA-vervolgtraject vast te stellen met een kosten-batenanalyse. Bij zo'n kosten-batenanalyse zouden beleidsrendement (zijn de beleidsdoelstellingen gehaald?) en maatschappelijk rendement (denk aan de mogelijke besparing op uitkeringskosten) meegenomen moeten worden vanuit een breed lokaal perspectief. Een kosten-batenanalyse op gemeentelijk niveau geeft de (on)mogelijkheden en de prijs van de STA-aanpak gemeentebreed weer. De gemeente Roosendaal is niet op dit advies ingegaan en heeft begin 2011 de kosten-batenafweging binnen de begroting van de afdeling Dienstverlening gemaakt. De noodzaak tot bezuiniging in de gemeentelijk context speelde daarbij een belangrijke rol.

In april 2011 gaf de gemeente Roosendaal aan STA-teamleden, SIW en het Verwey-Jonker Instituut aan een doorstart te willen maken met het project Samen tegen Armoede, maar dan met vrijwilligers en niet met bijstandsgerechtigden. Het instituut betreurt de afstand die de gemeente als geheel daarmee neemt van STA

als een project dat lokaal functioneerde op het kruispunt van Wwb en Wmo. STA heeft lange tijd als voorbeeld van innovatie op dit kruispunt gefunctioneerd (zie bijvoorbeeld Bussemaker 2008); een voorbeeldproject dat voor en door de doelgroep (minima) werd uitgevoerd. Bovendien werd STA als een van de weinige projecten in armoedebestrijding en participatiebevordering objectief en op effect geëvalueerd. Niettemin wensen wij de gemeente en de vrijwilligers met de nieuwe aanpak met vrijwilligers veel succes.

In dit rapport presenteren wij de belangrijkste conclusies over het proces en het resultaat van een gedenkwaardig project in opdracht van de gemeente Roosendaal.

STA werd een voorbeeld van outreachend werken aan participatie en activering, gebruikmakend van de ervaringsdeskundigheid van de doelgroep zelf. Minima bezoeken minima op verzoek: geen voet-tussen-de-deur-project, maar participatie uit eigen beweging na een luisterend oor en een duwtje in de rug van de peer-group. STA heeft per jaar ongeveer 440 huishoudens kunnen bereiken die anders niet, veel minder of minder intensief contact hadden gehad met de gemeente over inkomens- en participatiebevordering. Was het bij aanvang van het project een zorg of zich wel genoeg inwoners van Roosendaal aan zouden melden voor een gesprek, aan het eind bleek dat dát nooit een probleem was geweest. De minima in Roosendaal meldden zich na een briefje van STA vanzelf aan. Deden ze dat niet, even goede vrienden.

Voor een aantal van de huishoudens maakte het bezoek van het STA-team het verschil. Zij waren razend enthousiast over het STA-teamwerk en de vorderingen die zijzelf dankzij STA in de samenleving boekten. Voor de STA-teams was het zinvol werk dat soms leidde tot ander betaald werk (taxichauffeur, welzijnswerker), maar vaker tot meer tevredenheid in het eigen bestaan. Eén van de STA-teamleden formuleerde het zo: 'Wij horen niet alleen wat mensen zeggen, maar ook wat ze bedoelen. We helpen ze weer onder de mensen te komen, een cursus te doen in het buurthuis, hun kinderen op voetbal te kunnen doen, als alleenstaande moeder de eigen vrije tijd organiseren Dat is mooi werk.'

2 *Samenvatting en conclusies: mooi werk met minima*

Op naar sociale activering en participatie door STA (Samen tegen Armoede) is een vervolgtraject van het werk dat de STA-teams in 2007 en 2008, in opdracht van de gemeente en in dienst van welzijnsinstelling SIW, in Roosendaal verrichtten. De STA-teams gaan op verzoek op bezoek bij de mensen thuis en voeren daar vertrouwelijke gesprekken. Zij houden zich bezig met het terugdringen van het niet-gebruik van sociale voorzieningen en – vanaf 2009 – met sociale activering en participatiebevordering van minima.

STA werd in de loop van de jaren een voorbeeld van outreachend werken aan participatie en activering, gebruikmakend van de ervaringsdeskundigheid van de doelgroep zelf. De STA-teamleden zijn zonder uitzondering ex-bijstandsgerechtigden. Bij STA bezoeken minima minima op verzoek: geen voet-tussen-de-deur-project, maar participatie uit eigen beweging na een luisterend oor en een duwtje in de rug van de peergroup. STA heeft per jaar zo'n 440 huishoudens kunnen bereiken die anders niet, veel minder of minder intensief contact hadden gehad met de gemeente over inkomens- en participatiebevordering. Was het bij aanvang van het project een zorg of zich wel genoeg inwoners van Roosendaal aan zouden melden voor een gesprek, aan het eind bleek dat dát nooit een probleem was geweest. De minima in Roosendaal meldden zich na een briefje van STA vanzelf aan: een kwestie van vertrouwen en mond-tot-mondreclame.

Het Verwey-Jonker Instituut evalueert in dit eindrapport het vervolgtraject STA-teams op proces- en resultaatniveau over 2009 en 2010. Bij de evaluatie van het resultaat staan de output en de outcome van de volgende doelstellingen van het project centraal.

- Sociale activering van de minima.
- Interventies inzetten die de participatie van minima in de tweede (werk en inkomen) en derde levenssfeer (sociaal leven) bevorderen.

Daarmee is STA een van de weinige projecten in armoedebestrijding en participatiebevordering die objectief en op effect geëvalueerd worden.

2.1 Samenvattende conclusie

De belangrijkste conclusie van deze eindevaluatie is dat het project succesvol was, ondanks kinderziektes in 2009 en tegenslag in 2010. De uitbreiding van het aantal STA-teamleden en fte's is goed gelukt. Het aantal STA-teams is in de loop van twee jaar uitgebreid van twee naar vijf; deze teams breidden hun werkzaamheden in de loop van de twee jaar uit naar allerlei wijken in Roosendaal. Het aantal gesprekken dat deze teams voerden, blijft achter bij het verwachte resultaat en het eerder gestelde doel. Dat geldt zowel voor 2009 als 2010. Niettemin is het bereik van de STA-teams goed. Per jaar bezochten zij maar liefst 440 minimahuishoudens van divers pluimage. Voor/met lang niet al deze huishoudens werd een activeringstraject ingezet of gerapporteerd; in 2009 gebeurde dat voor nog geen 20% van de bezochte populatie, in 2010 voor bijna een derde deel. De activeringsaanpak is in 2010 tot bloei gekomen, al blijven langdurige minima een moeilijke doelgroep om te activeren. Vooral zieke en oudere minima zeggen weinig behoefte te hebben aan participatiebevordering.

Voor een beperkt aantal huishoudens maakte het bezoek van het STA-team wel degelijk het verschil. Zij waren razend enthousiast over het STA-teamwerk en de vorderingen die zijzelf dankzij STA in de samenleving boekten. Tweederde van alle deelnemers met een participatieplan gaf aan in of door het STA-activeringstraject in 2009 of 2010 een grote of kleine stap gemaakt te hebben naar een actiever leven. De outcome-indicator die de gemeente Roosendaal als leidraad voor deze evaluatie had gesteld, is daarmee ruimschoots gehaald. Deze indicator luidde dat tussen de 30 en 50% van de gemaakte participatieplannen een toename in de sociale activering van de minima in Roosendaal als effect zou moeten hebben. De cijfers spreken voor zich: de STA-teams kregen voor de behandeling van de cliënt gemiddeld een 8 of hoger; voor het bereikte resultaat gemiddeld 7.2 of hoger. Voor de STA-teams was het zinvol werk dat soms leidde tot ander betaald werk (taxi-chauffeur, welzijnswerker) maar vaker tot meer tevredenheid over het eigen bestaan.

Hieronder gaan we nader in op een aantal specifieke thema's en vragen die in deze eindevaluatie aan bod kwam.

2.2 Werkprocesevaluatie: de uitvoering bij SIW

Het jaar 2009 was een redelijk succesvol jaar van opbouw en verandering. SIW besloot in dat jaar een tweede coördinator aan te stellen om de overgang naar participatiebevordering en individuele begeleiding beter mogelijk te maken. Punten van zorg waren het hoge ziekteverzuim, de voortgang van het aantal gesprekken en

de grote diversiteit in competenties van STA-teammedewerkers (sprinters en achterblijvers). We spraken in de tussenevaluatie de hoop uit dat het vervolgtraject STA in 2010 een kwestie van consolideren, uitrollen en efficiënter plannen zou zijn. Dat bleek niet het geval.

2010 werd een onrustig jaar waarin de vaste coördinatoren ieder om verschillende redenen langere tijd afwezig waren (respectievelijk baanverandering en zwangerschapsverlof) en waarin de werkgever van de STA-teamleden, SIW, bovendien te maken kreeg met reorganisatieperikelen. De gemeente Roosendaal hield de STA-teamleden daarnaast lang in onzekerheid over de toekomst van het project. Het lijkt erop dat deze ontwikkelingen samen de output en de motivatie van de in 2010 betaalde STA-teamleden danig beïnvloed hebben. Het werkproces is in 2010 zo goed en zo kwaad als dat ging doorgegaan maar deze procesgang is wel nadelig geweest voor het bereiken van de gestelde doelen. De verhouding tussen het aantal gewenste en gevoerde gesprekken is in heel het vervolgtraject STA 2009 en 2010 een punt van zorg gebleven.

2.3 Bereik van het vervolgtraject STA-teams in Roosendaal

Bij het meten van het bereik van het vervolgtraject STA-teams hebben we ons laten leiden door de vraag:

- Welke groep(en) minima hebben de STA-teamleden vooral gesproken? (wijken, sekse, leeftijd, etniciteit, inkomstenbron huishouden).

Er is in absolute zin zowel in 2009 als in 2010 een groot aantal gesprekken gevoerd met minima: rond de 900 op jaarbasis. STA bereikte ongeveer 440 huishoudens per jaar. Vooral in Tolberg, Westrand, Kalsdonk, Kortendijk en Burgerhout was het bereik van de STA-teamaanpak aanzienlijk. Daar is het merendeel van de gesprekken gevoerd. STA is er dus in geslaagd ook van betekenis te zijn in de minder arme wijken.

Er is sprake van een heterogeen bereik; er zijn gesprekken gevoerd met minima met uiteenlopende achtergrondkenmerken en ondersteuningsbehoeften. De meeste minima kampen met verschillende problemen, waarvan lichamelijke en financiële problemen het meest worden genoemd.

Opmerkelijk is dat een groot deel van de huishoudens waarvoor participatieplannen zijn gemaakt niet afhankelijk is van een bijstandsuitkering, maar tot de werkende armen of de categorie zieken en/of arbeidsongeschikten behoort. Ongeveer de helft van de huishoudens die STA heeft kunnen helpen met een participatieplan, is van Nederlandse afkomst. De andere helft heeft een andere etnische achtergrond. Er bevinden zich onder deze groep naar verhouding veel huishoudens van Turkse afkomst. Zowel autochtonen als allochtonen zijn heel tevreden over de behandeling door het STA-team.

2.4 Resultaatanalyse van de participatieplannen

Bij de evaluatie van de outcome van het project stonden de volgende vragen centraal.

- Voor welke groep(en) minima (wijken, sekse, leeftijd, etniciteit, inkomstenbron huishouden) zijn participatieplannen gemaakt?
- Voor welke domeinen of levenssferen zijn de participatieplannen ontwikkeld? Daarbij denken we ten eerste aan het persoonlijk leven, ten tweede aan het domein van werk en inkomen en ten derde aan het sociale leven.
- Wat is de inhoud van de sociale activering en participatiebevordering?
- Is de participatie van de betrokken minima (volgens de betrokkenen en volgens de STA-teamleden) na het uitvoeren van het participatieplan vergroot?

Voor 81 huishoudens (2009) + 142 huishoudens (2010) zijn één of meerdere participatieplannen gemaakt. Ze bevinden zich veelal in Tolberg, Westrand en Kalsdonk, Kortendijk, Burgerhout, Kroeven en Langdonk.

Hobby's en vrijetijdsbesteding zijn goede ingangen om sociale activering en participatiebevordering van minima op gang te brengen. Het overgrote deel van de participatieplannen door STA heeft betrekking op hobby's en vrijetijdsbesteding. Bij de volwassenen (mannen en vrouwen) komt de combinatie met inkomensverbetering veel voor.

Gemiddeld krijgt STA van alle mensen die deelnamen aan het activeringstraject zowel in 2009 als in 2010 een dikke 7.5 voor het bereikte resultaat. Zelf gaven de STA-teamleden het bereikte resultaat net geen 7 in 2009 en bijna een 7.2 in 2010. De resultaatbeoordelingen van klanten en STA-werknemers groeiden dus in de loop van 2010 naar elkaar toe.

De STA-activeringsaanpak werkt over het algemeen beter voor vrouwen dan voor mannen. Er worden voor meer vrouwen dan mannen participatieplannen gemaakt. De uitvoering, de waardering en de beoordeling van het resultaat van de plannen verschilt niet zoveel.

Voor tientallen kinderen zijn participatieplannen gemaakt en uitgevoerd in 2009 en 2010. Daarmee vervult de STA-aanpak ook een rol bij de bevordering van het meedoen van kinderen in de samenleving. Kinderen (en hun ouders) zijn enthousiast over de STA-teamaanpak voor de kinderen al was het enthousiasme in 2009 groter dan in 2010, de tevredenheid en het bereikte resultaat mogen er nog steeds zijn. Wat het meedoen van kinderen betreft, is STA de gehele periode vooral belangrijk geweest voor kinderen van niet-Nederlandse afkomst.

2.5 *STA en participatie in het Europees jaar tegen armoede en sociale uitsluiting*

In het Europees Jaar tegen armoede en sociale uitsluiting (2010) heeft de gemeente Roosendaal ambtenaren en maatschappelijke organisaties aanvullend kunnen bevragen over de Samen Tegen Armoede (STA)-aanpak (Van den Toorn et al., 2011; zie ook Van der Klein et al., 2011). De respondenten gaven aan positief te staan tegenover de STA-aanpak. Negen van de 29 personen die de vragen hierover beantwoordden, hadden er geen mening over en geen van de respondenten was hier negatief over. De STA-aanpak heeft volgens de respondenten vooral een meerwaarde als het gaat om:

- het bevorderen van de maatschappelijke participatie (16x genoemd);
- de beleving dat de minima zich 'gehoord' voelen (16x);
- de informatie die de STA-aanpak uit het praktijkveld oplevert voor toekomstige beleidsvorming (11x);
- het realiseren van een inkomensverbetering van de minima (7x).

Deze respons bevestigt de samenvattende conclusie van deze evaluatie: dat het vervolgtraject STA-teams - ook volgens derden in Roosendaal - succesvol is geweest in de sociale activering en participatiebevordering van mensen met een smalle beurs. Het resultaat dat de gemeente Roosendaal beoogde (de outcome) is met het STA-vervolgtraject (2009, 2010) ruimschoots gehaald.

3 *Het werkproces van de STA-teams*

3.1 *Concluderend over het werkproces*

2009 was een redelijk succesvol jaar van opbouw en verandering. SIW besloot een tweede coördinator aan te stellen om de overgang naar participatiebevordering en individuele begeleiding beter mogelijk te maken. Punten van zorg waren het hoge ziekteverzuim, de voortgang van het aantal gesprekken en de grote diversiteit in competenties van STA-teammedewerkers (sprinters en achterblijvers). We spraken in de tussenevaluatie de hoop uit dat het vervolgtraject STA in 2010 een kwestie van consolideren, uitrollen en efficiënter plannen zou zijn. Dat bleek niet het geval. 2010 werd een onrustig jaar waarin de vaste coördinatoren ieder om verschillende redenen langere tijd afwezig waren (respectievelijk baanverandering en zwangerschapsverlof) en waarin de werkgever van de STA-teamleden, welzijnsinstelling SIW, bovendien te maken kreeg met reorganisatieperikelen. De gemeente Roosendaal hield de STA-teamleden daarnaast lang in onzekerheid over de toekomst van het project. Het lijkt erop dat deze ontwikkelingen samen de output en de motivatie van de in 2010 betaalde STA-teamleden danig beïnvloed hebben. Het werkproces is in 2010 zo goed en zo kwaad als dat ging doorgegaan, maar deze procesgang is wel nadelig geweest voor het bereiken van de gestelde doelen. De verhouding tussen het aantal gewenste en gevoerde gesprekken is in heel het vervolgtraject STA 2009 en 2010 een punt van zorg gebleven.

Het Verwey-Jonker Instituut relateert de verdubbeling van het verzuim (in 2009 13%, in 2010 26%) ook aan de onrust, de tanende motivatie en de afwezigheid van de vaste coördinatoren. Directe coaching en individuele begeleiding in een vertrouwde *match* – zo belangrijk voor de discipline, betrokkenheid en competentieontwikkeling van STA-teamleden – ontbraken dit laatste jaar.

Niettemin is het vervolgtraject STA-teams voor de STA-teamleden zelf belangrijk gebleken. Werken bij STA is goed voor sociale contacten, zelfrespect en kansen om vaardigheden te ontwikkelen.

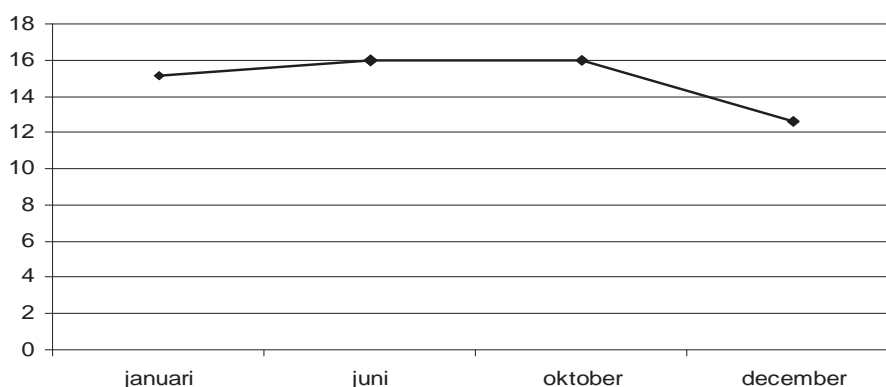
In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste veranderingen in de organisatie en de STA-teams in 2010. Voor de beschrijving van de organisatie en het werkproces in 2009 verwijzen we naar Bijlage 1 en naar de tussenevaluatie van het STA-werk over 2009 (Van der Klein et al., 2010). De gegevens waarop we dit hoofdstuk baseren,

zijn afkomstig uit de verschillende STA-kwartaalrapportages en een groepsgesprek met drie STA: coördinatoren uit 2010. Hieronder noemen wij deze coördinatoren voor de helderheid: de algemeen coördinator (2010, 2011) en de coördinatoren individuele begeleiding (allen werkzaam bij SIW , betrokken bij de STA-teams en de productie van de kwartaalcijfers¹). In de STA-praktijk functioneerden deze personen allen simpelweg onder de naam coördinator.

3.2 Organisatorische veranderingen in 2010

We schetsen eerst de ontwikkeling in omvang van het STA-personeelsbestand. Op 1 januari 2010 bedroeg het aantal fte's binnen SIW 15.1. De gemeente streefde er toen naar om in 2010 een aantal van 16 fte's te realiseren. Als we de STA-kwartaalrapportages over 2010 analyseren, kunnen we vaststellen dat dit gedeeltelijk gelukt is. Het aantal STA-medewerkers is eerst gegroeid om in het laatste kwartaal af te nemen tot 12.6 fte's (zie Figuur 1).

Figuur 1 Ontwikkeling in fte's in 2010 (bron: STA-kwartaalverslagen 2010)

In 2010 is het aantal STA-teamleden na een aanvankelijke toename in het laatste kwartaal gedaald tot 12,6 fte's. Dit heeft alles te maken met de onzekerheid over het STA-project na 1 april 2011. Contracten van STA-medewerkers die in de tweede helft van 2010 afliepen, zijn niet verlengd en er is besloten om hier ook geen nieuwe mensen voor aan te nemen.

In het verslagjaar 2010 (een heel kalenderjaar) hebben de STA-teams 943 gesprekken gevoerd (vergelijk 2009, vanaf april driekwart jaar: 662). Absoluut gezien is dit een stijging ten opzichte van het vorige jaar (220 gesprekken per kwartaal in 2009 tegen 236 gesprekken per kwartaal in 2010). In 2009 waren er echter minder fte's in dienst voor STA (gemiddeld tussen de 11 en de 12 fte's actief) dan in 2010; in 2010

1 Er is over de eerste twee kwartalen van 2010 één rapportage verschenen.

gemiddeld tussen de 14 en de 15fte's in dienst. Per fte zijn er in 2010 dus minder gesprekken gevoerd dan in het jaar daarvoor.

In 2010 gaat het om 519 gesprekken in het eerste halfjaar, 211 gesprekken in het derde kwartaal en 213 gesprekken in het vierde kwartaal van 2010. De verhouding tussen het aantal gewenste en gevoerde gesprekken blijft hierbij dus net als in 2009 achter bij de doelstelling van 1.0. De ratio's bedragen 0.62, 0.51 en 0.53 voor respectievelijk het eerste halfjaar, het derde en het vierde kwartaal van 2010. Ook in 2010 drukt het relatief hoge ziekteverzuim hevig op dit resultaat.

Er zijn in 2010 nog altijd vijf teams actief in de wijken Kalsdonk, Westrand, Kroeven, Tolberg en Burgerhout (zie Tabel 2).

*Tabel 2 Samenstelling STA-teams in de wijken
(bron: STA-kwartaalverslag vierde kwartaal 2010)*

Team	Leden	FTE
Kalsdonk	3	2,6
Westrand	3	2,3
Kroeven	3	2,2
Tolberg	3	2,4
Burgerhout	4	3,1
Totaal	16	12,6

Deskundigheidsbevordering

Er is 2010 wederom geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering om de kwaliteit van het werk te verhogen. Samen met de STA-coördinatoren heeft het Verwey-Jonker Instituut ook in 2010 één keer per maand de trainingen verzorgd. De training in de maand mei is niet doorgedaan door afstemmingsproblemen bij de wijziging van de algemene STA-coördinator. Er is geprobeerd om in de trainingen zoveel mogelijk aan te sluiten bij de leefwereld en het taalgebruik van de STA-medewerkers. De focus van de trainingen ligt – na overleg tussen coördinatoren en het Verwey-Jonker Instituut – grofweg op het herkennen van de wensen en behoeften van bewoners op het gebied van ondersteuning en participatie. Ook komen diverse sociaalcommunicatieve vaardigheden tijdens de trainingen aan bod. Daarnaast wordt het principe van 'learning on the job' gehanteerd. Dit betekent dat de teamleden onder begeleiding van de STA-coördinatoren in de dagelijkse praktijk kennis en ervaring opdoen. De STA-teams hebben aangegeven over het algemeen tevreden te zijn met de inzet van het Verwey-Jonker Instituut.

De inzetbaarheid van de STA-leden

In de tussenevaluatie van het STA-werk hebben we eerder beschreven hoe sommige STA-teamleden doorstromen naar betaald werk terwijl anderen afvloeien als STA-teamlid. Hoe is het de teamleden in 2010 vergaan? We kunnen hier kort over zijn: het beeld is vergelijkbaar met dat van 2009. Zo zijn er in samenspraak met de afdeling sociale zaken van de gemeente Roosendaal medewerkers door hun STA-werk uitkeringsonafhankelijk geworden. Op 1 juli 2010 waren er van de 21 medewerkers 'slechts' twee met een kleine aanvulling vanuit de WWB. Daarnaast hebben enkele personen een aanstelling gevonden buiten SIW. Doorstroming naar andere reguliere arbeid blijft voor de meeste medewerkers echter te hoog gegrepen. Een groot deel van de STA-medewerkers heeft onvoldoende kwalificaties en vaardigheden en/of kampt met fysieke en/of psychische beperkingen om duurzaam te kunnen functioneren op de arbeidsmarkt. Daar komt bij dat het afgelopen jaar ook de economische ontwikkelingen niet echt hebben bijgedragen aan een snellere doorstroming.

We constateren dat het STA-werk niet altijd leidt tot concrete stappen naar betaalde arbeid. Vanuit een ander perspectief is echter wel degelijk winst zichtbaar: voor veel teamleden is het STA-werk een prominente plaats gaan innemen in hun leven. Daarmee heeft de tweede levenssfeer (werk en inkomen) voor circa 20 mensen in de doelgroep – namelijk de STA-medewerkers zelf – veel meer reliëf gekregen. Weliswaar zijn de kansen op andere reguliere arbeid niet eenduidig gestegen, maar door de werkzaamheden ervaren de teamleden wel een grotere kwaliteit van leven. Ze doen in hun STA-werk veel sociale contacten op en het werk bevordert hun zelfrespect. Tevredenheid met het bestaan en het tegengaan van sociale uitsluiting bij deze groep zijn dan ook niet te onderschatten resultaten van het STA-werk.

Het relatief hoge ziekteverzuim bij de STA-teams was een belangrijk aandachtspunt in 2009. Dit is in 2010 helaas niet anders, het verzuim baart nog altijd zorgen. Over heel 2010 bedraagt het ziekteverzuim bij STA 26%. Niet alleen afgezet tegen het landelijke gemiddelde (ca. 5%) maar ook vergeleken met een jaar eerder (13%) is dit erg hoog. Weliswaar is er een aantal begrijpelijke redenen aan te voeren, zoals een aantal leden dat ernstig ziek is geraakt (iemand is bijvoorbeeld in het afgelopen jaar 45% van de tijd ziek geweest), maar ook als we hiermee rekening houden, dan nog gaat te veel inzet door het hoge verzuim verloren. Het Verwey-Jonker Instituut relateert de verdubbeling van het verzuim in 2010 grotendeels aan de afwezigheid van de vaste coördinatoren. De directe coaching en individuele begeleiding door de vertrouwde personen kwamen daarmee in de knel, terwijl dit juist noodzakelijke voorwaarden zijn om de discipline, betrokkenheid, competenties en talenten van STA-teamleden op peil te houden of te ontwikkelen. Door de verschillende motieven en niveaunderschillen van de STA-teammedewerkers wordt een groot beroep gedaan op een individuele benadering van de coördinatoren. Daarbij is het van

belang dat de STA-teammedewerkers zoveel mogelijk met dezelfde mensen te maken hebben. De STA-teamleden hebben de directe benadering van hun vaste coördinatoren (de algemene coördinator uit 2008, 2009 en begin 2010 en de coördinator individuele begeleiding 2009) node gemist.

3.3 *Werken in een onrustig jaar: 2010*

In het afgelopen jaar is een aantal nieuwe STA-medewerkers aangenomen; de nieuwe krachten vroegen natuurlijk inwerktijd en dergelijke. Per 1 april 2010 kreeg STA een nieuwe algemeen coördinator, die weliswaar al eerder betrokken was geweest bij STA, maar voor SIW andere werkzaamheden verrichtte. De persoon die tot die tijd de functie van algemeen coördinator uitvoerde was uitgenodigd om te solliciteren op een andere baan binnen de gemeente Roosendaal. De vaste coördinator individuele begeleiding (vanaf 2009) is van begin 2010 tot juni 2010 met zwangerschapsverlof geweest. In deze periode is de vervanging van haar functie niet goed van de grond gekomen. Daarmee kwam de dagelijkse individuele ondersteuning en coaching van de STA-medewerkers de eerste helft van 2010 onder druk te staan. De nieuwe algemene coördinator heeft dit probleem niet op kunnen lossen. Hij hield de cijfers in de gaten, was verantwoordelijk voor de kwartaalrapportages aan de gemeente en voor de aanlevering van evaluatieformulieren en achtergrondgegevens aan het Verwey-Jonker Instituut.

Vooraf het vertrek van de oorspronkelijke vaste algemene coördinator en het zwangerschapsverlof van de individuele begeleider hebben z'n weerslag gehad op het functioneren van de STA-teamleden. Er is in deze periode veel onrust ontstaan en er moesten voortdurend 'brandjes geblust' worden binnen de teams. Coaching is een kwestie van vertrouwen en een proces van lange adem. Wisselingen zorgen in dit verband voor onrust. Daarbij kwam dat de nieuwe algemene coördinator een minder directe en minder resultaatgerichte stijl van leidinggeven heeft. 'Hij zit er minder bovenop', zoals één van de STA-teamleden het in de loop van het jaar formuleerde.

Volgens onze gesprekspartners heeft de onzekerheid over het voortbestaan van het STA-werk na 1 april 2011 eveneens geen positieve uitwerking gehad op het functioneren en de motivatie van de STA-medewerkers. Na 1 april 2011 wordt de STA-aanpak voortgezet in de vorm van een vrijwilligersproject. Het bleef lange tijd onduidelijk aan welke welzijnsinstelling het project zou worden toebedeeld. Dit heeft bij verschillende STA-teammedewerkers geleid tot gevoelens van 'berusting' en demotivatie.

4 *Bereik van de STA-teams: gesprekken, huishoudens en participatieplannen*

In dit hoofdstuk gaan we in op het bereik van de STA-teams in het vervolgtraject. Dat doen we op basis van de gegevens die SIW aan het Verwey-Jonker Instituut beschikbaar stelde.²

4.1 *Conclusies over het bereik van de STA-teams*

Duidelijk is dat de STA-teams in 2009 en 2010 een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan het bereiken en ondersteunen van minima in de gemeente Roosendaal. We kunnen een aantal conclusies trekken:

- Er is in absolute zin zowel in 2009 als in 2010 een groot aantal gesprekken gevoerd met minima: rond de 900 op jaarbasis. STA bereikte ongeveer 440 huishoudens per jaar. Vooral in Tolberg, Westrand, Kalsdonk, Kortendijk en Burgerhout was het bereik van de STA-teamaanpak aanzienlijk. Daar is het merendeel van de gesprekken gevoerd. STA is er dus in geslaagd ook van betekenis te zijn in de minder arme wijken.
- Er is sprake van een heterogeen bereik; er zijn gesprekken gevoerd met minima-huishoudens met uiteenlopende achtergrondkenmerken en ondersteuningsbehoeften. De meeste minima kampen met verschillende problemen, waarvan lichamelijke en financiële problemen het meest worden genoemd.
- Het relatief hoge niet-gebruik van door de gemeente aangeboden voorzieningen onder bewoners die hier mogelijk wel recht op hebben, is een indicatie dat STA groepen bereikt die voor gemeentelijke instanties vaak onzichtbaar blijven.
- STA bereikte in 2009 en 2010 zowel autochtone als allochtone Nederlanders: 45% om 55% huishoudens. Opmerkelijk is dat een groot deel van de bereikte huishoudens niet afhankelijk is van een bijstandsuitkering. In 2009 behoorde een kwart tot de werkende armen en een tiende tot de categorie zieken of arbeidsongeschikten. In 2010 behoorde ongeveer een vijfde tot de werkende armen (inclu-

2 Vooraf zij aangetekend dat de lijst met achtergrondgegevens van de bezochte huishoudens in 2010 niet zo goed is bijgehouden als in 2009. Ook de evaluatieformulieren die wij binnen kregen zijn minder volledig ingevuld. Daardoor kunnen we een beperkt aantal gegevens over 2009 en 2010 niet met elkaar vergelijken.

sief de groep die WW en ziekengeld ontving) en bijna een kwart tot de categorie zieken of arbeidsongeschikten (WAO, WIA, ziekengeld en Wajong).

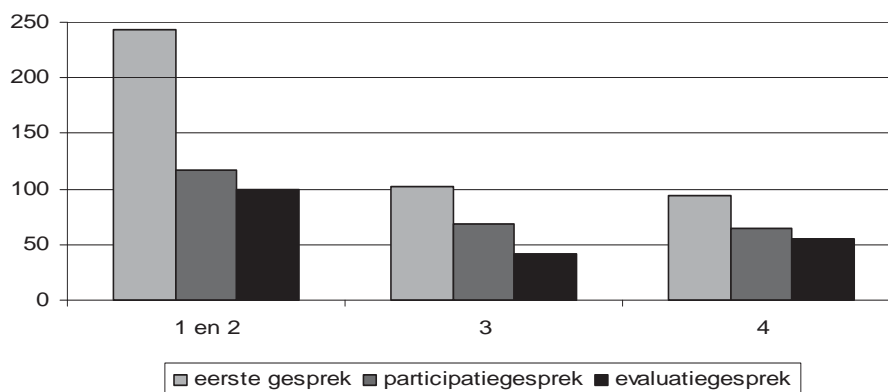
- Het aandeel huishoudens waarvoor participatieplannen zijn gemaakt in 2010, is enorm gegroeid ten opzichte van 2009. Toen was het ongeveer 18% van het totale aantal bezochte huishoudens (81 van de 446); in 2010 kwam STA op een percentage van meer dan 32%. We concluderen dat het probleem van onderrapportage van participatieplannen daarmee in de loop van 2010 goed is opgepakt door STA-teamleden en coördinatoren.

In de rest van dit hoofdstuk beschrijven we het verloop van een aantal thema's in 2010. Voor de beschrijving van die thema's in 2009 verwijzen we naar Bijlage 1 en naar de Tussenevaluatie van het STA-werk over 2009 (Van der Klein et al., 2010).

4.2 Gesprekken met mensen thuis in de wijk

In het verslagjaar 2010 (een heel kalenderjaar) zijn 943 gesprekken gevoerd met 439 huishoudens. De meeste gesprekken vonden plaats in de wijken Kortendijk (19%), Kalsdonk (17%) en Burgerhout (16%). Een jaar eerder vonden de meeste gesprekken nog plaats in Kalsdonk, Westrand en Tolberg. In de volgende figuur laten we de verschillende typen gesprekken zien naar periode.

Figuur 3 Gesprekken naar type en kwartaal in 2010 (bron: kwartaalcijfers, eigen bewerking)

Wat opvalt, is dat veruit de meeste gesprekken eerste gesprekken zijn over de voorzieningen. In het derde en vierde kwartaal van 2010 worden meer vervolggesprekken gevoerd om over participatie te praten en de participatieplannen op te stellen, en worden meer evaluatiegesprekken gevoerd. Dat er vooral in het derde kwartaal aanzienlijk minder gesprekken zijn gevoerd, is eveneens opvallend.

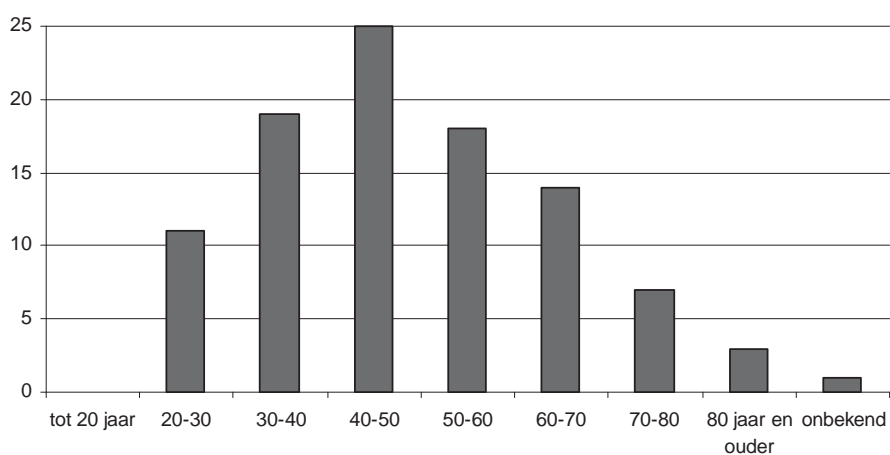
Wellicht heeft dit te maken met het gemeentelijke besluit om de STA-activiteiten in een andere vorm te gaan doorontwikkelen in 2011. In de derde kwartaalrapportage lezen we dat dit besluit een negatieve invloed had op de werksfeer.

De werving van de te interviewen bewoners gebeurt vooral huis aan huis (68%), via het netwerk van de STA-teamleden zelf (8%) en via maatschappelijke organisaties (7%). Vooral via het inzetten van het eigen netwerk bereiken STA-teamleden mogelijk doelgroepen die door andere instanties en personen van nature lastiger te bereiken zijn.

4.3 *Achtergrondkenmerken van de bereikte minimahuishoudens*

In 2010 zijn gesprekken gevoerd met diverse huishoudens. De meeste huishoudens hebben te maken met werkloosheid (31%), gevolgd door mensen die moeten rondkomen van een AOW-uitkering (22%) of een minimuminkomen uit arbeid (21%). Op wijkniveau zijn er wat verschillen als het gaat om de inkomensbron. Zo wordt bijvoorbeeld in Westrand-Centrum wat vaker met werklozen gesproken en worden er in Tolberg eerder mensen met een minimumloon bereikt. Als we kijken naar etniciteit, dan zien we dat zowel allochtone als autochtone Nederlanders worden bereikt (51% om 49%). Via het STA-werk is het bijvoorbeeld mogelijk om inzicht te krijgen in de leefsituatie van allochtone Nederlanders zoals Marokkanen (14%) of mensen die afkomstig zijn uit Azië (11%). De bereikcijfers over 2010 zijn in algemene zin min of meer vergelijkbaar met de gegevens van 2009. Wat biografische kenmerken betreft is in het verslagjaar 2010 iets vaker gesproken met vrouwen (59%) dan met mannen (41%). Gemiddeld wordt de leeftijdsgroep tussen de 40 en 50 jaar het best bereikt (zie Figuur 4). Dit was in 2009 niet anders. Dat de bewoners vaker alleenstaand zijn (47%), is een andere bevinding uit de kwartaalrapportages die gelijkenis vertoont met de situatie van een jaar eerder.

Figuur 4 Gesprekken naar leeftijd in 2010, in % (bron: kwartaalcijfers, eigen bewerking)

4.4 Activiteiten en het terugdringen van het niet-gebruik van regelingen

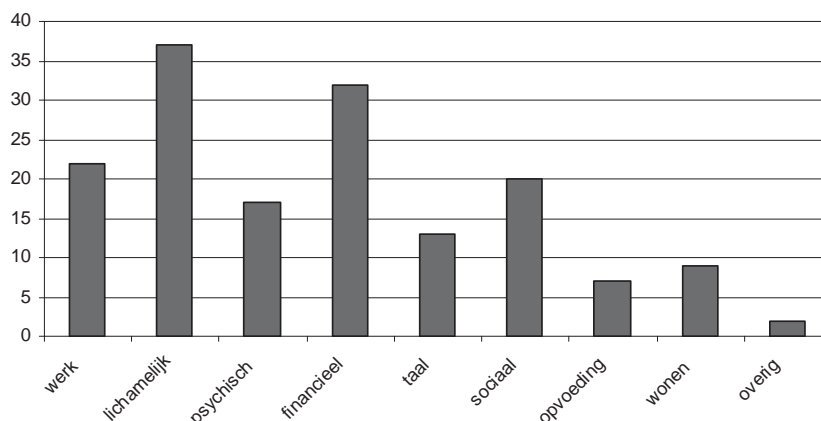
De kwartaalcijfers geven ons inzicht in de verschillende activiteiten van de STA-teamleden over 2010. De activiteiten van de STA-medewerkers zijn in de kern gericht op het vergroten van de participatie van minima. Daarnaast zijn het geven van voorlichting over de gemeentelijke regelingen en het terugdringen van het niet-gebruik van diezelfde regelingen ook belangrijke doelstellingen. In de gemeente Roosendaal zijn er diverse regelingen voor minima, zoals kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen, bijzondere bijstand, een collectieve ziektekostenverzekering, schuldhulpverlening, huur- en zorgtoeslagen et cetera. Als het gaat om het begeleiden en verwijzen van minima naar de juiste instanties, laten de gegevens zien dat dit verreweg het meest gebeurt naar de afdeling sociale zaken van de gemeente Roosendaal (66%). In die zin zijn de STA-teams in staat om belangrijke bruggen te slaan tussen de gemeente en de minima.

Als het gaat om het verwijzen en begeleiden naar organisaties die zich specifiek bezighouden met maatschappelijke participatie, dan zien we dat het meest wordt doorverwezen naar advies- en informatiecentra (18%). Wat betreft het niet-gebruik van voorzieningen zien we dat veel regelingen nog steeds onvoldoende worden gebruikt door bewoners die hier wellicht recht op hebben. Op veel terreinen is de omvang van het niet-gebruik van voorzieningen stabiel of slechts minimaal veranderd. Wat ons opvalt, is de afname van het niet-gebruik van de individuele voorzieningen vanuit de Wmo. De regelingen bijzondere bijstand en kinderopvang blijven relatief slecht in beeld bij de mogelijk rechthebbenden. De meeste bewoners hebben vooral van de regeling bijzondere bijstand onvoldoende kennis.

4.5 Problemen die de minimahuishoudens ervaren

Hoewel de concentratie van verschillende problemen vaak kenmerkend is voor de situatie van minima, laten de belangrijkste problemen zich in 2010 als volgt rangschikken (zie Figuur 5). De belangrijkste bronnen van problemen hebben te maken met lichamelijke (37%) en financiële beperkingen (32%), gevolgd door problemen bij het vinden van werk (22%). Dat dit de belangrijkste problemen zijn waar bewoners mee kampen, is enigszins opvallend. In het verslagjaar 2009 zagen we nog dat problemen met het vinden van werk bij uitstek werden gezien als knelpunt. Dit kan betekenen dat de STA-teams in 2010 enigszins andere groepen minima hebben bereikt dan voorheen. Een andere mogelijke interpretatie is dat vooral financiële problemen het meest worden gevoeld in een periode van oplopende werkloosheid zoals in 2010. Tussen de diverse wijken bestaan slechts kleine verschillen in de problematiek.

Figuur 5 Overzicht van het niet-gebruik van voorzieningen in 2010, in afgeronde %
(bron: kwartaalcijfers, eigen bewerking)

4.6 Bereik van de sociale activeringsaanpak: de participatieplannen

Van de 439 huishoudens die STA in 2010 heeft gesproken, is er voor 177 een evaluatieformulier ingevuld. Voor 142 van deze huishoudens (ofwel 80% van alle geëvalueerde gesprekken) zijn één of meer participatieplannen gemaakt: STA heeft in 2010 ongeveer een derde van de bezochte huishoudens bereikt met de activeringsaanpak (142 op 439). Dat is in vergelijking met de 18% uit 2009 een enorme resultaatverbetering. De STA-teamleden die werk verzetten in 2010, hebben de overgang naar participatiebevordering beter kunnen maken. Dit laat echter onverlet dat er ook in 2010 voor het overgrote deel van de bezochte huishoudens geen participatieplannen zijn gemaakt.

Er is een aantal redenen waarom er in 2010 maar voor een derde van de bezochte huishoudens aantoonbaar participatieplannen zijn gemaakt. Voor het eerste kwartaal van 2010 kan net als in 2009 onderrapportage als reden aangevoerd worden. Pas bij het bespreken van de eerste resultaten van de concept tussenevaluatie (april 2009) werden de STA-teamleden zich ervan bewust dat zij tot dan toe niet alle stappen die cliënt en STA-team zetten, hadden herkend en geregistreerd. De coördinatoren en de STA-teamleden hebben daarna het voorkomen van onderrapportage serieus en met succes opgepakt (142 van de 439 huishoudens in 2010 met een participatieplan verrijkt, is een veel beter resultaat dan 81 van 446 bezochte huishoudens in 2009).

De tweede reden heeft te maken met de doelgroep waarvoor en waarmee de STA-teams werken. Het is geen gemakkelijke doelgroep om te activeren, dat is bekend uit de literatuur. Dat gold in 2009 en geldt in 2010 nog steeds. Desgevraagd

vertellen de STA-teams en hun coördinatoren dus dat ook in 2010 een groot deel van hun cliënten duidelijk aangeeft geen behoefte te hebben aan activering. Een aantal bewoners is al actief in een of ander verband en heeft geen andere participatiewensen. De betrokkenen schatten dat aantal op ongeveer 30%. Ook is er een grote groep ouderen die 'het wel goed vinden zo'. Soms willen zij nog wel bijzondere bijstand aanvragen, maar verder gaan hun wensen voor deelname aan de samenleving niet meer. Daarnaast is er de grote groep chronisch zieken voor wie STA weinig heeft kunnen betekenen in activerende zin. Zij zijn vaak al in contact met een derde hulpverlenende instantie als Stichting MEE.

Achtergrondgegevens van huishoudens met evaluatieformulier

De meeste huishoudens waar de gegevens van zijn vastgelegd in een evaluatieformulier bevinden zich in Kortendijk (25%), Tolberg (23%), Kalsdonk (10%) en Kroeven (10%). Ook voor huishoudens in Westrand, het centrum van Roosendaal, Burgerhout, Langedonk en de omliggende dorpen is de informatie vastgelegd in een verslag. De huishoudens waarvoor één of meer participatieplannen zijn gemaakt, verschillen wat betreft de wijk waarin zij zich bevinden niet van de groep waarvoor geen plannen zijn gemaakt. Zie onderstaande tabel voor een overzicht.

*Tabel 3.5.1
Huishoudens met evaluatieformulieren en één of meer participatieplannen, per wijk*

Wijk	Evaluatieformulier (n=177)	Eén of meer participatieplannen (n=142)
Kortendijk	25%	25%
Tolberg	23%	24%
Kalsdonk	10%	11%
Kroeven	10%	9%
Westrand	9%	7%
Centrum	7%	9%
Burgerhout	7%	7%
Langedonk	7%	6%
Dorpen	2%	2%

De groep van 177 huishoudens waar de STA-teams een evaluatieformulier voor invulden, bestaat uit 65 alleenstaanden zonder kinderen (23 mannen en 42 vrouwen), 26 alleenstaande ouders (3 mannen en 23 vrouwen), 25 gehuwde/samenwonende koppels met kinderen, 8 gehuwden/samenwonende koppels zonder kinderen, 14 gehuwde/samenwonende koppels waarvan het onbekend is of zij kinderen hebben (formulieren slecht ingevuld), en 2 inwonende kinderen (beide vrouwen). Daarmee hebben de STA-teams naar verhouding en relatief gezien iets meer mannen bereikt dan in 2009, al blijft de STA-aanpak meer vrouwen dan mannen bereiken: STA kreeg in 2010 evaluaties van 138 vrouwen tegenover 86 mannen. Voor

106 vrouwen en 45 mannen werden in 2010 participatieplannen gemaakt (2009: 49 v en 24 m).

Van 24 vrouwen en 13 mannen met een evaluatieformulier in 2010 is de huishoudensamenstelling onbekend. De mannen zijn gemiddeld 51 jaar, de vrouwen gemiddeld 50 jaar. De bereikte bevolking is dus gemiddeld iets ouder dan in 2009. STA bereikt nog steeds zowel autochtone als allochtone Nederlanders. In 2010 is 55% van de huishoudens van Nederlandse afkomst, 14% van de geëvalueerde huishoudens is in 2010 van Turkse en 7% van Marokkaanse afkomst. 25% heeft een andere etnische achtergrond en is afkomstig uit landen als Irak, Indonesië, Syrië en Afghanistan. De huishoudens met kind(eren) bestaan net als in 2009 uit gemiddeld twee kinderen en het jongste kind is gemiddeld 10 jaar oud.

Tabel 3.5.2 geeft een overzicht van de manier van inkomensverwerving in de bereikte huishoudens in 2010 (voor 2009 zie de tussenevaluatie Van der Klein et al., 2010). Een groot deel van de bereikte en te evalueren huishoudens is niet afhankelijk van een bijstandsuitkering; in 2010 behoort ongeveer een vijfde tot de werkende armen (in 2009 een kwart). Inclusief de groep die WW en ziekengeld ontvangt, maken de (ex-)werkenden 28% van de in 2010 geëvalueerde huishoudens uit. Bijna een kwart behoort in 2010 tot de categorie zieken of arbeidsongeschikten.

Tabel 3.5.2 *Inkomen van de huishoudens*

	Percentage 2010	Percentage 2009
Werknemer met minimuminkomen	18%	21%
Alleen WAO/WIA	13%	5%
AOW en een klein pensioentje	12%	7%
Alleen AOW	10%	4%
Alleen WWB	9%	24%
Geen	6%	-
WW	5%	5%
Ziekengeld vanuit de ziekwet	5%	7%
Wajong	4%	3%
Anders	18%	24%

Voor 142 van de 177 huishoudens (waarbinnen 138 vrouwen, 86 mannen en minimaal 107 kinderen) heeft STA één of meer participatieplannen gemaakt in 2010. Daarmee zijn de gegevens over de participatieplannen (voor 106 vrouwen, 45 mannen en 25 kinderen) en de beoordeling van het resultaat vastgelegd. Deze informatie analyseren we in de hoofdstukken 4 en 5. De participatieplannen zijn ontwikkeld voor verschillende personen in het huishouden: vrouwen, mannen en kinderen. In hoofdstuk 5 bespreken we ook de beoordeling van het resultaat voor de vrouwen, mannen en kinderen voor wie geen participatieplan is gemaakt.

We zullen als eerste de achtergrondgegevens bespreken van de huishoudens waarvoor één of meer participatieplannen zijn gemaakt. Ook bespreken we hoeveel plannen er voor deze huishoudens zijn opgesteld. Hierna bespreken we de achtergrondgegevens van de huishoudens waarvoor geen participatieplan is gemaakt.

Achtergrondgegevens van de huishoudens met participatieplannen

De 142 huishoudens waar in 2010 samen met het STA-team een participatieplan is gemaakt en geëvalueerd, kunnen we indelen in verschillende groepen naar huishoudensamenstelling. Het gaat om 2 inwonende kinderen (beide vrouwen), 54 alleenstaanden zonder kinderen (15 mannen en 39 vrouwen), 21 alleenstaande ouders (3 mannen en 19 vrouwen), 20 gehuwde of samenwonende koppels met kinderen, 6 gehuwde/samenwonende koppels zonder kinderen en 10 gehuwde/samenwonende koppels waarvan onbekend is of zij kinderen hebben. Van 20 vrouwen en 8 mannen is de huishoudensamenstelling onbekend. De mannen zijn gemiddeld 52 jaar, de vrouwen 50 jaar. Iets meer dan de helft (54%) van de huishoudens is van Nederlandse afkomst, 16% van de huishoudens is van Turkse en 6% van Marokkaanse afkomst. 24% heeft een andere etnische achtergrond en is afkomstig uit landen als Irak, Indonesië, Syrië en Afghanistan. De huishoudens met kind(eren) bestaan uit gemiddeld twee kinderen en het jongste kind is gemiddeld 11 jaar oud. Tabel 3.2 geeft een overzicht van de manier van inkomensverwerving.

Tabel 3.5.3 *Inkomen van de huishoudens*

	Percentage 2010	Percentage 2009
Werknemer met minimuminkomen	16%	26%
Alleen WAO/WIA	15%	2%
AOW en een klein pensioentje	11%	9%
Alleen AOW	11%	4%
Alleen WWB	11%	22%
Geen	7%	4%
WW	3%	6%
Ziekengeld vanuit de ziektewet	4%	6%
Wajong	5%	2%
Anders	17%	19%

Op vier huishoudens na (voor deze huishoudens zijn meer dan negen participatieplannen gemaakt, maar onbekend is hoeveel dit er precies zijn) zijn er voor elk huishouden tussen de één en negen participatieplannen gemaakt. Dit zijn er gemiddeld drie per huishouden (in totaal 458 participatieplannen voor de 138 huishoudens).

Huishoudens met participatieplannen vergeleken met huishoudens zonder plan
De groep lijkt op een aantal van de bovengenoemde kenmerken te verschillen van de groep van 35 huishoudens waarvoor geen participatieplannen zijn gemaakt in 2010. Wel moeten deze resultaten voorzichtig worden geïnterpreteerd, omdat het slechts om 35 huishoudens gaat of soms minder wanneer bepaalde gegevens niet voor iedereen zijn vastgelegd (missende data).

In de groep van 35 huishoudens zonder participatieplan in 2010 zitten naar verhouding minder volledige gezinnen (11 in totaal), meer alleenstaande mannen (8) en minder alleenstaande vrouwen (3). Er zijn binnen deze groep meer bewoners (5 mannen en 4 vrouwen) waarvan de achtergrond onbekend is. Er zitten geen alleenstaande vaders in deze groep en 4 alleenstaande moeders.

Verder zijn de mannen en vrouwen gemiddeld jonger, namelijk beide gemiddeld 47 jaar. Een iets groter deel van deze huishoudens is van Nederlandse (59%) of Marokkaanse afkomst (14%). Opvallend is dat er geen huishoudens van Turkse afkomst in deze groep zitten. Het lijkt erop dat de manier van inkomensverwerving in deze groep anders is dan in de groep huishoudens waarvoor een plan is gemaakt. Wat vooral opvalt bij de huishoudens zonder plan, is dat het vaker voorkomt dat mensen werknemer zijn met een minimuminkomen (27%) of een WW-uitkering ontvangen (14%). Verder zijn er minder huishoudens met alleen een WWB-uitkering (geen), alleen AOW of WAO/WIA (5%).

5 *Participatieplannen van de STA-teams: mannen, vrouwen en kinderen*

5.1 *Conclusies bij de analyse van de participatieplannen in 2009 en 2010*

De cliënten beoordelen STA tijdens het vervolgtraject gemiddeld met een 8 of hoger. Het merendeel van de participatieplannen is bij de overgrote meerderheid van mannen, vrouwen en kinderen in 2009 en 2010 ook daadwerkelijk uitgevoerd. Meer dan tweederde van alle deelnemers aan STA met een participatieplan gaf aan in of door het STA-activeringstraject een grote of een kleine stap gemaakt te hebben naar een actiever leven. De outcome-indicator die de gemeente Roosendaal als leidraad voor de evaluatie van het vervolgtraject heeft gesteld, is daarmee ruimschoots gehaald. Deze indicator luidde dat tussen de 30 en 50% van de gemaakte participatieplannen een toename in de sociale activering van de minima in Roosendaal als effect zou moeten hebben. Ondanks de moeilijkheden in het werkproces in 2010 heeft de STA-aanpak de participatie van minima kunnen bevorderen. Het is de teamleden gelukt om in samenwerking met hun cliënten ook meer plannen voor het sociale leven te formuleren.

Hieronder zetten we de belangrijkste conclusies op een rij.

Plannen, uitvoering, klanttevredenheid en beoordeling activering

- Hobby's en vrijetijdsbesteding zijn in 2009 en 2010 een goede ingang gebleken om sociale activering en participatiebevordering van minima op gang te brengen. Het overgrote deel van de participatieplannen door STA heeft betrekking op hobby's en vrijetijdsbesteding. Bij de volwassenen (mannen en vrouwen) komt de combinatie met inkomensverbetering veel voor.
- Voor een geslaagde uitvoering van de participatieplannen lijkt samenwerking tussen verschillende partijen noodzakelijk: wanneer de deelnemers, het STA-team en een derde instantie samenwerken, is de kans op een gunstig verloop groter.

We hebben de deelnemers aan de STA-aanpak gevraagd of zij zelf vinden dat zij door en in de loop van het traject actiever zijn geworden. Hiernaast hebben ook de STA-team leden het activeringstraject beoordeeld. Ook is aan de STA-teamleden gevraagd of de klant door dit traject meer deelneemt aan de samenleving. De

inschatting van het activerings- en participatieresultaat door STA komt grosso modo overeen met de inschatting door de deelnemers zelf.

Daarnaast is de deelnemers gevraagd om het STA-team een cijfer te geven. Hoe zij zich behandeld voelen, staat hierbij centraal. De STA-teamleden hebben zichzelf ook een cijfer gegeven voor elke *case*.

- Gemiddeld krijgt STA van alle mensen die deelnamen aan het activeringstraject zowel in 2009 als in 2010 een dikke 7.5 voor het bereikte resultaat. Zelf kwalificeerden de STA-teamleden het bereikte resultaat van het geheel aan participatieplannen als net geen 7 in 2009 en als bijna een 7.2 in 2010. De resultaatbeoordelingen van klanten en STA-werknemers groeiden dus in de loop van 2010 naar elkaar toe.
- Meer dan tweederde van alle deelnemers die de evaluatie van het vervolgtraject invulden, gaf aan in of door het STA-activeringstraject een grote of een kleine stap te hebben gemaakt naar een actiever leven. In 2009 gold dat voor 57 van de 76 deelnemers; in 2010 voor 124 van de 174 deelnemers. Daarmee bleef het activeringsgehalte van het STA-teamwerk in de loop van het traject constant.
- De STA-teams maken over het algemeen een realistische inschatting van hoe de klanten zich behandeld voelen door het STA-team en van het bereikte resultaat. Alleen wat betreft de activeringen (grote en kleine stapjes) schatten de STA-teamleden het resultaat van hun werk wat positiever in dan de deelnemers: vooral wat betreft vrouwen en kinderen dachten de STA-teams vaker dat er een stapje in de goede richting was gezet dan de deelnemers zelf. Het cijfer dat de STA-teamleden aan zichzelf geven, ligt over het algemeen nog steeds iets onder de waardering van de klant.

Vrouwen, mannen, kinderen

- De STA-activeringsaanpak werkt over het algemeen beter voor vrouwen dan voor mannen. Er worden voor meer vrouwen dan mannen participatieplannen gemaakt. De uitvoering, de waardering en de beoordeling van het resultaat van de plannen verschillen niet zoveel.
- Voor tientallen kinderen zijn participatieplannen gemaakt en uitgevoerd in 2009 en 2010 (in 2009 zeker voor 17 kinderen uit 29 huishoudens en in 2010 voor zeker 25 kinderen uit 55 huishoudens). Daarmee vervult de STA-aanpak ook een rol bij de bevordering van het meedoen van kinderen in de samenleving. Kinderen (en hun ouders) zijn enthousiast over de STA-teemaanpak voor de kinderen. Al was het enthousiasme in 2009 groter dan in 2010, de tevredenheid en het bereikte resultaat mogen er nog steeds zijn. Wat het meedoen betreft is STA de gehele periode vooral belangrijk geweest voor kinderen van niet-Nederlandse afkomst.
- Zowel de vrouwen en de mannen als de kinderen zijn tevreden over de behandeling door het STA-team (beoordelingscijfers in 2009: 8.7, 8.6 en 9.2; in 2010: 8.5, 8.5 en 8.3).

- De cijfers over de tevredenheid van de verschillende klantgroepen met het bereikte resultaat zijn in 2010 naar elkaar toegegroeid. Waren in 2009 de vrouwen en de kinderen nog heel tevreden over het bereikte resultaat (cijfers: 7.9 en 8.2) en mannen wat minder (cijfer: 6.4), in 2010 gaven de drie groepen respectievelijk een 7.6 (v), een 7.2 (k) en een 7.5 (m) aan het bereikte resultaat. De match tussen de STA-teamaanpak en mannen lijkt in 2010 verbeterd te zijn, terwijl de match tussen STA-teamaanpak en kinderen iets minder goed verliep.
- De overgrote meerderheid van de vrouwen (76 op de 106) en de mannen (34 op de 43) geeft in 2010 aan dat zij door het traject actiever zijn geworden en nu meer deelnemen aan de samenleving dan voorheen. De meeste van de kinderen van wie we de participatiebevordering konden evalueren (14 van de 25), zeggen in 2010 actiever te zijn geworden. Iets minder dan de helft geeft aan dat het niet veel anders is dan daarvoor.

Allochtone en autochtone Nederlanders

- De STA-teams bereiken zowel allochtone als autochtone Nederlanders. In beide groepen worden voor ongeveer evenveel individuen participatieplannen opgesteld, namelijk voor ongeveer tweederde van de populatie.
- Beide klantgroepen zijn in 2009 en 2010 heel tevreden over de behandeling door het STA-team. Zij gaven in 2009 allebei een 8.7 aan de behandeling door het STA-team en in 2010 respectievelijk een 8.8 (allochtonen) en 8.3 (autochtonen). Ook klanten bij wie het niet tot een participatieplan komt, waarderen de manier waarop STA werkt: de STA-teams krijgen van hen gemiddeld een 8.4. Zelfs bij deze groep zien de STA-teamleden en de klant soms vooruitgang.
- Deelnemen aan het STA-traject lijkt in 2010 voor allochtone klanten meer opgeleverd te hebben dan voor autochtone klanten: meer participatieplannen per persoon, een hoger gehalte aan uitgevoerde participatieplannen en een beter resultaat qua activering.³ Allochtone Nederlanders staan over het algemeen bekend als een moeilijk bereikbare doelgroep, maar het activeringstraject dat STA de afgelopen twee jaar heeft aangeboden is aan hen goed besteed.

In de volgende paragrafen zullen we de participatieplannen bespreken die de STA-teams in 2010 samen met de klanten hebben gemaakt en geëvalueerd. Voor de uitgebreide analyse van de participatieplannen uit 2009 verwijzen we naar de eerdere tussenevaluatie (Bijlage 1 en Van der Klein et al., 2010). Van 142 huishoudens heeft STA in 2010 de participatieplannen kunnen evalueren door middel van een evaluatieformulier. We zullen achtereenvolgens kijken naar de vrouwen, mannen en kinderen, de autochtone en de allochtone Nederlanders voor wie één of meer participatieplannen zijn gemaakt. We bespreken het aantal participatieplannen en de inhoud daarvan. De uitgebreide gegevens over de beoordeling van het

³ Over 2009 konden we hier geen uitspraken over doen.

traject door de deelnemers zelf en door de STA-teamleden vindt u in Bijlage 2 (beoordeling door vrouwen), Bijlage 3 (beoordeling door mannen), Bijlage 4 (beoordeling door kinderen) en Bijlage 5 (autochtone en allochtone Nederlanders). We besluiten het hoofdstuk met een paragraaf over de beoordeling van het traject en het STA-team door de mensen waarvoor geen plan is gemaakt.

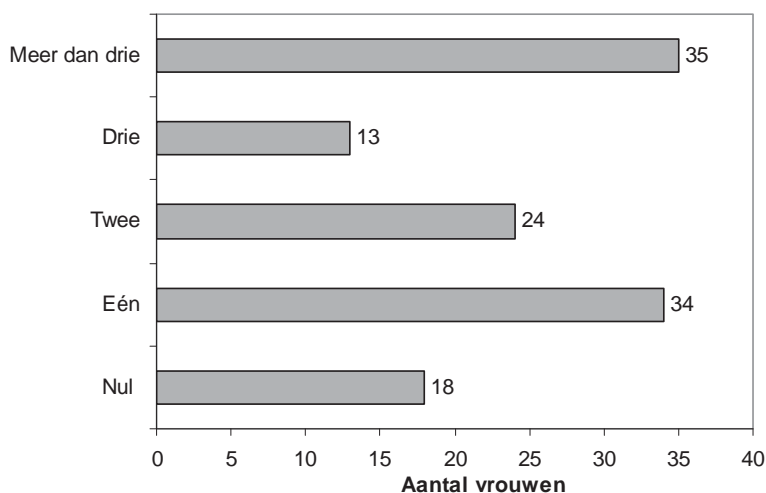
5.2 Participatieplannen voor vrouwen (2010)

Voor 106 (ofwel 77%) van de in totaal 138 vrouwen zijn participatieplannen gemaakt.

Het gaat om 2 vrouwen die bij hun ouders inwonen, 39 alleenstaande vrouwen, 17 alleenstaande moeders, 13 gehuwde/samenwonende vrouwen met kinderen, 5 gehuwden/samenwonende vrouwen zonder kinderen en 10 gehuwde/samenwonende vrouwen van wie onbekend is of zij kinderen hebben. Van 20 vrouwen is de huishoudensamenstelling onbekend. Voor 18 vrouwen is er geen plan gemaakt en voor 14 vrouwen is het onbekend of er een plan is gemaakt omdat deze gegevens ontbreken. Zij zijn dan ook niet meegenomen in de analyse.

In de volgende figuur ziet u een overzicht van het aantal participatieplannen dat voor de vrouwen is gemaakt. In 18 huishoudens is er geen participatieplan voor een vrouw gemaakt. Verder valt op dat er in 35 andere huishoudens meer dan drie participatieplannen voor een vrouw zijn gemaakt. Meerdere participatieplannen voor een vrouwelijke klant zijn dus eerder regel dan uitzondering.

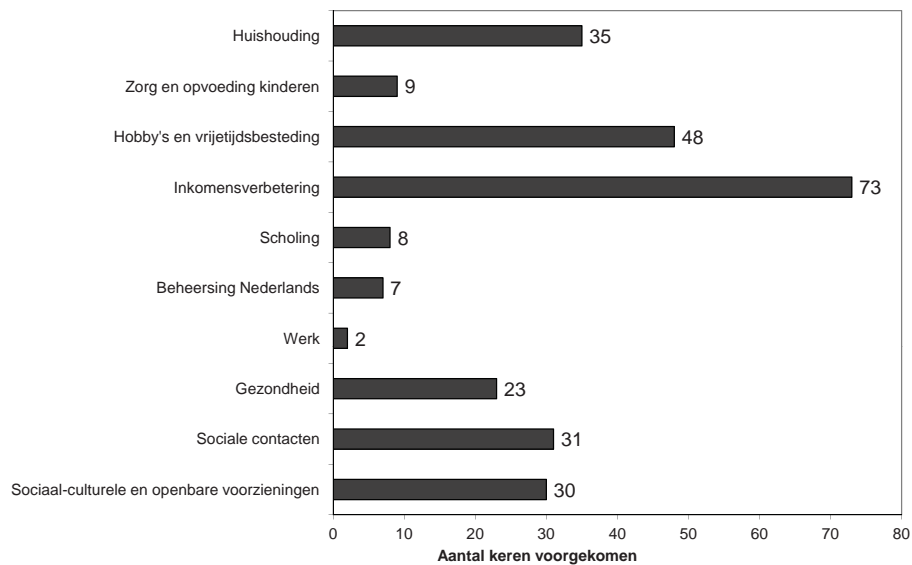
Figuur 4.1 Hoeveel participatieplannen zijn er voor vrouwen gemaakt? (n=124)

We hebben ook gekeken voor welke domeinen de plannen zijn gemaakt. Voor 63 vrouwen zijn één of meer plannen gemaakt die te maken hebben met het persoonlijke leven, voor 83 vrouwen op het gebied van werk, inkomen en bestaanszeker-

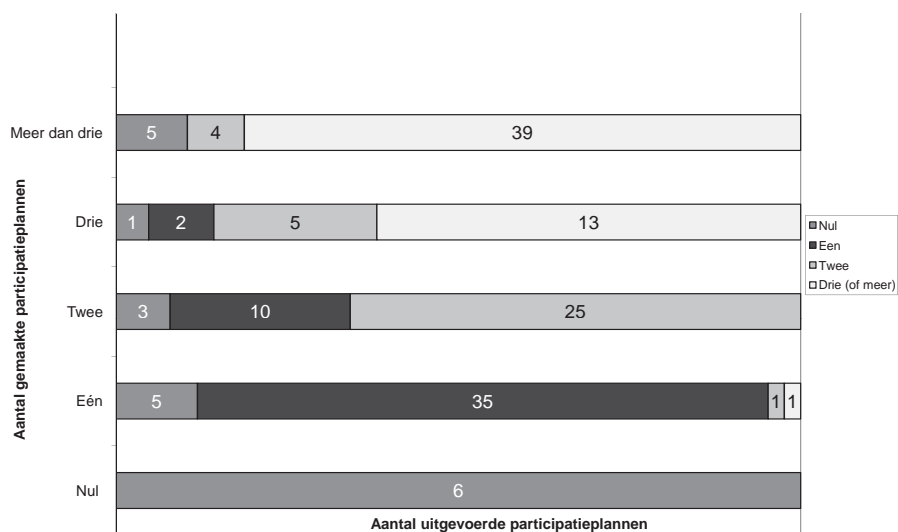
heid en voor 39 vrouwen op het gebied van het sociale leven. Figuur 4.2 laat zien op welke thema's er participatieplannen zijn gemaakt. De participatieplannen voor vrouwen bevatten vooral plannen over hobby's en vrijetijdsbesteding en inkomensverbetering. Bij dit laatste gaat het in veel gevallen om het gebruikmaken van gemeentelijke voorzieningen en regelingen zoals de bijzondere bijstand, waar de vrouwen voorheen geen gebruik van maakten. STA rekent de plannen rond hobby's en vrijetijdsbesteding soms tot het persoonlijk leven en soms tot het sociale leven, afhankelijk van de intentie van de cliënt. Ook komt het vaak voor dat er plannen worden gemaakt om de gezondheid of de sociale contacten van de vrouwen te verbeteren. De plannen voor gezondheid of sociale contacten hangen vaak samen met hobby's of vrijetijdsbesteding.

*Figuur 4.2
Geef aan op welk(e) thema('s) er participatieplannen voor vrouwen zijn gemaakt (n=106)*

Voor de overgrote meerderheid van de vrouwen zijn de participatieplannen helemaal of grotendeels uitgevoerd. Voor 35 vrouwen zijn er zelfs drie of meer plannen uitgevoerd. Bij 18 vrouwen is er geen enkel participatieplan uitgevoerd. De volgende figuur geeft een overzicht van de participatieplannen die voor vrouwen zijn gemaakt en hoeveel er hiervan helemaal of grotendeels zijn uitgevoerd. Over het algemeen kunnen we dus stellen dat het overgrote deel van de plannen ook daadwerkelijk in praktijk wordt gebracht.

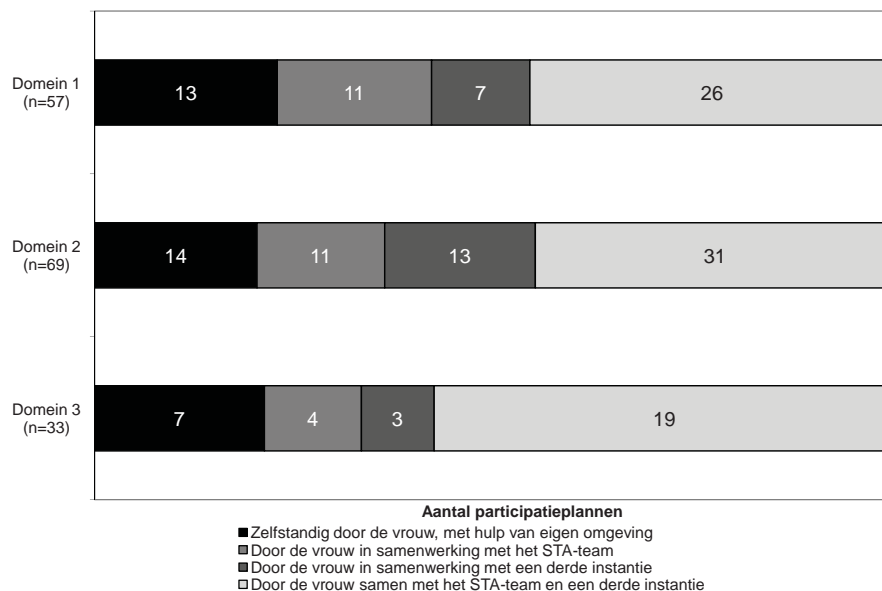
Figuur 4.3
Hoeveel participatieplannen zijn er voor vrouwen gemaakt en hoeveel zijn er helemaal of grotendeels uitgevoerd (n=104)

Van de 93 vrouwen voor wie minimaal één plan is uitgevoerd, zijn er voor 68 vrouwen meerdere plannen uitgevoerd op het gebied van werk, inkomen en bestaanszekerheid, voor 54 vrouwen op het gebied van persoonlijk leven en voor 33 op het gebied van het sociale leven.

In de volgende figuur is te zien dat bijna de helft van de participatieplannen in domein 1 en 2 door de bewoner samen met het STA-team en een derde instantie is uitgevoerd. Voor domein 3 is het merendeel door de bewoner samen met het STA-team en een derde instantie uitgevoerd. Sociale activering van de minima is dus een samengesteld proces waarbij meerdere partijen nodig zijn.

Figuur 4.4 Door wie is het (eerste) participatieplan in domein 1, 2 of 3 uitgevoerd? (n=69)

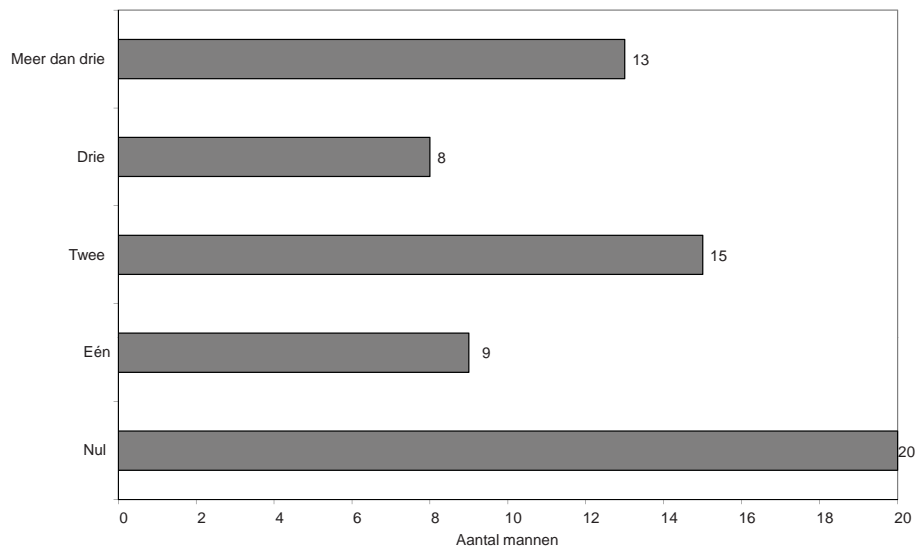
5.3 Participatieplannen voor mannen (2010)

Voor 45 (52%) van de in totaal 86 mannen is een participatieplan gemaakt in 2010: dat is een beduidend kleinere groep dan die van de vrouwen (ter vergelijking: voor 77% van de vrouwen zijn er plannen gemaakt). Het gaat om 15 alleenstaande mannen, 3 alleenstaande vaders, 8 gehuwde/samenwonende mannen met kinderen, 5 gehuwde/samenwonende mannen zonder kinderen en 6 gehuwde/samenwonende mannen van wie het onbekend is of zij kinderen hebben. Van 8 mannen is de huishoudensamenstelling onbekend.

Voor 20 mannen is geen plan gemaakt en van 21 mannen is het onbekend of er een plan is gemaakt omdat deze gegevens ontbreken. Zij zijn dan ook niet meegenomen in de analyse.

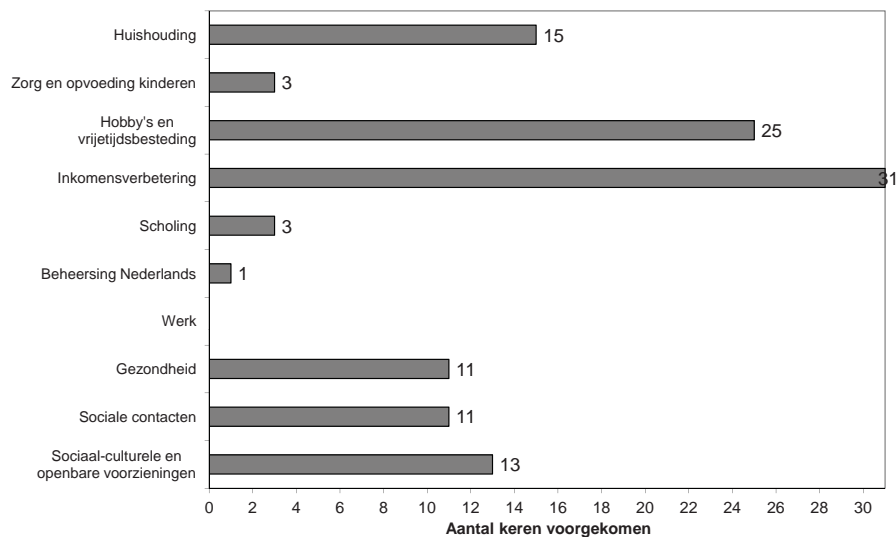
In de volgende figuur ziet u een overzicht van de participatieplannen die voor mannen zijn gemaakt. In 20 huishoudens (31%) is geen participatieplan voor een man gemaakt: er zijn dus relatief meer mannen zonder participatieplan dan vrouwen (18 = 15%, zie Figuur 4.1). Opvallend is ook dat er naar verhouding meer plannen voor vrouwen dan voor mannen zijn gemaakt. Zo worden er voor 35 vrouwen (28%) meer dan drie plannen gemaakt, terwijl dit maar bij 13 van de mannen (20%) gebeurt.

Figuur 4.6 Overzicht van de participatieplannen die voor mannen zijn gemaakt (n=65)

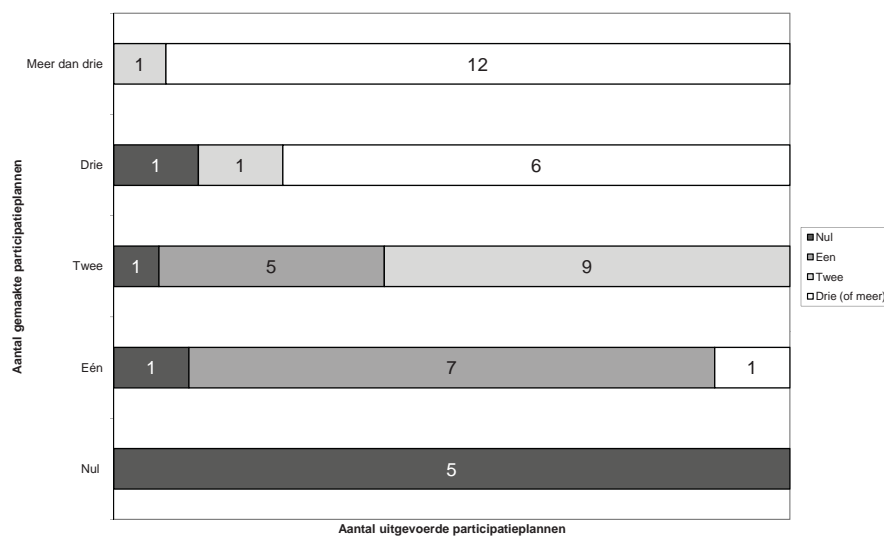
Voor 29 mannen zijn plannen gemaakt die te maken hebben met het persoonlijke leven, voor 32 mannen op het gebied van werk, inkomen en bestaanszekerheid en voor 19 mannen op het gebied van het sociale leven. De volgende figuur laat zien op welke thema's er participatieplannen zijn gemaakt. De participatieplannen voor mannen gaan vooral over inkomensverbetering en hobby's. Bij dit laatste gaat het in veel gevallen om het gebruik van gemeentelijke regelingen en voorzieningen waar zij voorheen geen gebruik van maakten. Ook komt het vaak voor dat de plannen ingaan op het verbeteren van de gezondheid of de sociale contacten van de mannen. Deze hangen dan weer vaak samen met hobby's en vrijetijdsbesteding.

Figuur 4.7 Thema's van de participatieplannen voor mannen (n=45)

Voor de meerderheid van de mannen zijn de plannen helemaal of grotendeels uitgevoerd. Voor drie mannen zijn er zelfs drie of meer plannen uitgevoerd. Bij drie mannen voor wie wel één of meer participatieplannen zijn gemaakt, is er geen participatieplan uitgevoerd. Wanneer we deze resultaten vergelijken met de plannen die voor de vrouwen zijn uitgevoerd, dan blijken er naar verhouding veel meer van de gemaakte plannen voor vrouwen te worden uitgevoerd. De volgende figuur geeft een overzicht van de participatieplannen die voor mannen zijn gemaakt en welk gedeelte hiervan helemaal of grotendeels is uitgevoerd.

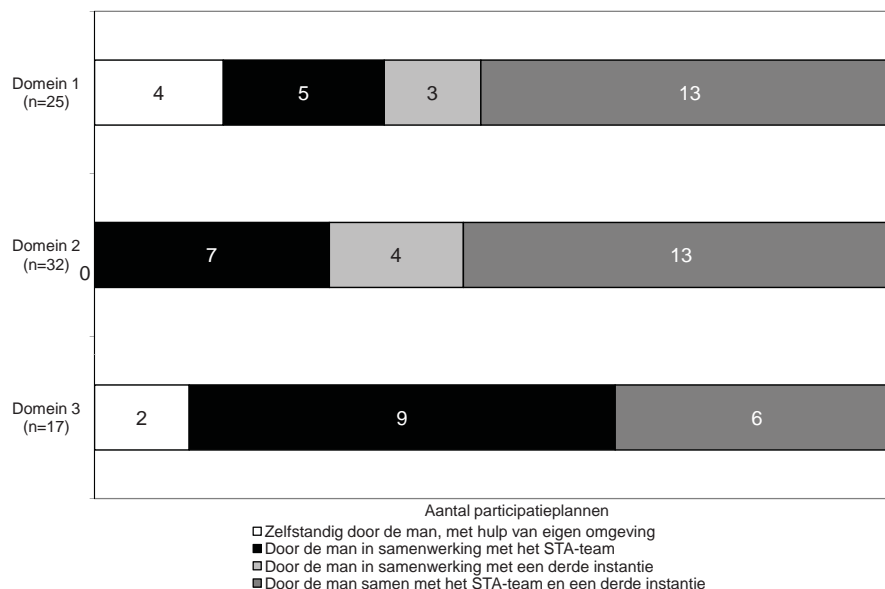
Figuur 4.8
Hoeveel participatieplannen zijn er voor de mannen gemaakt en hoeveel zijn helemaal of grotendeels uitgevoerd (n=50)

Verder blijkt dat van de 42 mannen voor wie minimaal één plan is uitgevoerd, er voor 32 mannen één of meer plannen zijn uitgevoerd op het gebied van werk, inkomen en bestaanszekerheid, voor 26 mannen op het gebied van persoonlijk leven en voor 16 op het gebied van het sociale leven. In de volgende figuur is te zien dat ongeveer de helft van de participatieplannen in domein 1 en 2 door de mannelijke bewoner samen met het STA-team en een derde instantie is uitgevoerd. Dat geeft wat betreft domein 1 en 2 hetzelfde beeld als bij de vrouwen: activering van mannen op het gebied van persoonlijk leven en bestaanszekerheid is een proces van samenwerking tussen verschillende partijen.

In domein 3 echter is er bij de mannen geen enkel participatieplan in samenwerking met STA, de deelnemer en een derde instantie uitgevoerd. Dat is een groot verschil met het beeld bij de vrouwen, waar in het merendeel van de gevallen meerdere instanties samenwerkten.

Figuur 4.9 Door wie is het (eerste) participatieplan in domein 1, 2 of 3 uitgevoerd? (n=32)

5.4 Participatieplannen voor kinderen (2010)

In totaal zijn er in 55 huishoudens kind(eren). Het gaat hierbij om 25 gezinnen met twee ouders, 26 gezinnen met een alleenstaande ouder en van 4 huishoudens met kind(eren) is de gezinssamenstelling niet bekend. Er is in 25 huishoudens een participatieplan gemaakt voor één of meer kinderen, bij 8 huishoudens zijn er geen plannen voor de kind(eren) gemaakt en bij 22 huishoudens ontbreekt deze informatie. In 4 huishoudens is een plan gemaakt voor drie kinderen, in 8 huishoudens voor 2 kinderen en in 13 huishoudens voor 1 kind.

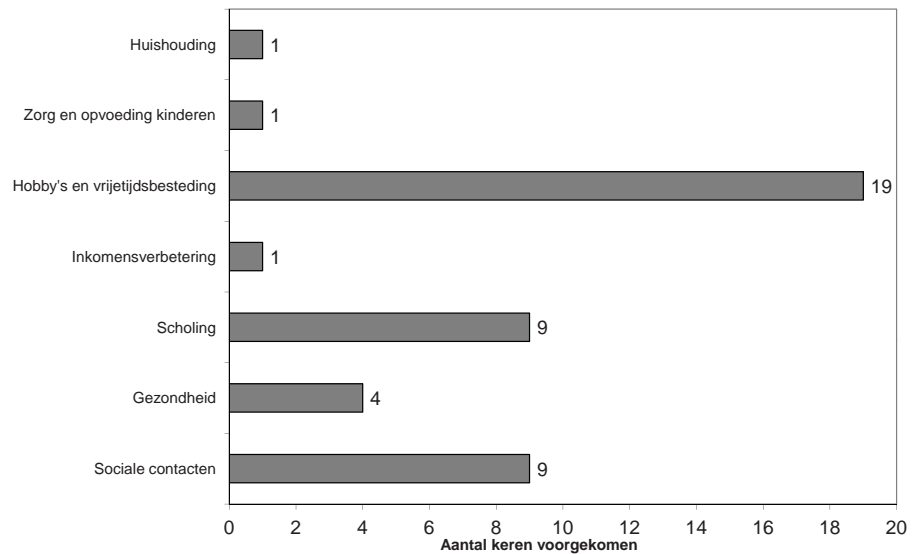
Als er maar voor één kind in het gezin een participatieplan is gemaakt, hebben we de gegevens over dat kind als uitgangspunt voor deze paragraaf genomen. Wanneer er voor meerdere kinderen binnen een huishouden een participatieplan is gemaakt, is alleen informatie meegenomen over het participatieplan voor het oudste kind onder de 18 jaar. Deze paragraaf geeft dus een indruk van wat de STA-teams voor de participatie van kinderen betekend hebben in 2010, op basis van participatieplannen voor 25 kinderen: 18 jongens en 7 meisjes in de leeftijd van 4 tot en met 18 jaar; gemiddeld zijn zij 12 jaar oud.

Voor 14 kinderen is één participatieplan gemaakt, voor 9 kinderen twee plannen, voor 1 kind zijn er drie plannen gemaakt en voor 1 kind meer dan drie. Hiernaast hebben we gekeken voor welke domeinen de plannen zijn gemaakt. Voor 20 kinderen zijn er plannen gemaakt die te maken hebben met het persoonlijke leven, voor 6 kinderen op het gebied van werk, inkomen en bestaanszekerheid en voor 11

kinderen op het gebied van het sociale leven. Figuur 4.11 laat zien op welke thema's er participatieplannen voor de kinderen zijn gemaakt. Deze plannen gaan vooral over hobby's en vrijetijdsbesteding.

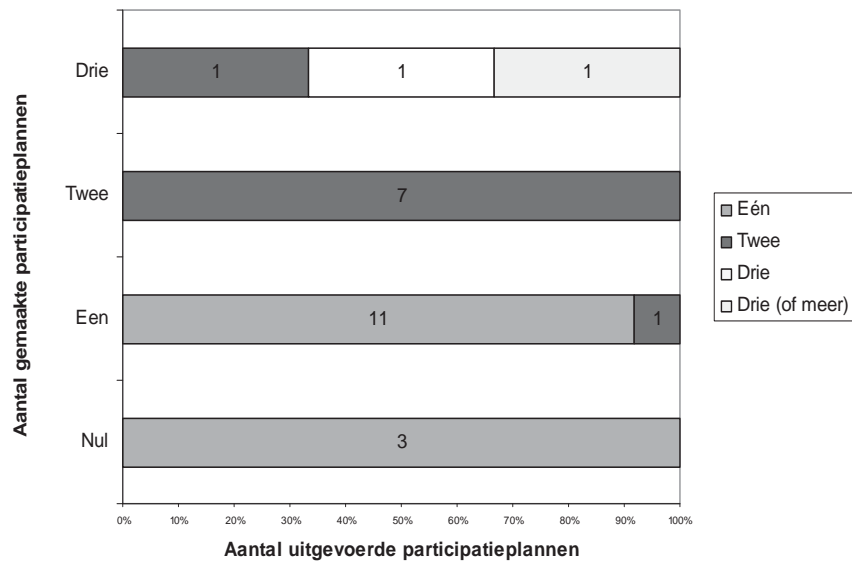
Figuur 4.11

Geef aan op welke thema('s) er participatieplannen voor kinderen zijn gemaakt. (n=25)

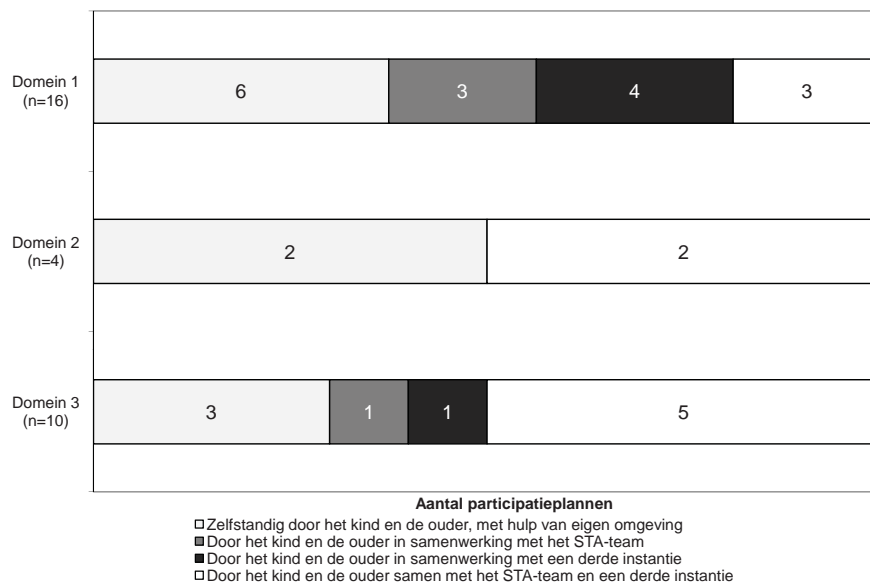
De volgende figuur geeft een overzicht van de participatieplannen die voor de kinderen zijn gemaakt en welk gedeelte hiervan helemaal of grotendeels is uitgevoerd. We zien dat voor bijna alle (22 van de 25) kinderen de participatieplannen helemaal of grotendeels zijn uitgevoerd.

Figuur 4.12
Hoeveel participatieplannen zijn er voor de kinderen gemaakt en hoeveel zijn er helemaal of grotendeels uitgevoerd (n=25)

In de volgende figuur is te zien dat de meeste plannen door het kind en de ouder samen met het STA-team en een derde instantie zijn uitgevoerd. Of ze zijn zelfstandig uitgevoerd door het kind en de ouder, met hulp van de eigen omgeving. Sociale activering van kinderen is dus vaker zonder hulp van een derde instantie te bereiken dan sociale activering van volwassenen.

Figuur 4.13 Door wie is het (eerste) participatieplan in domein 1, 2 of 3 uitgevoerd? (n=20)

5.5 Plannen voor autochtone en allochtone Nederlanders (2010)

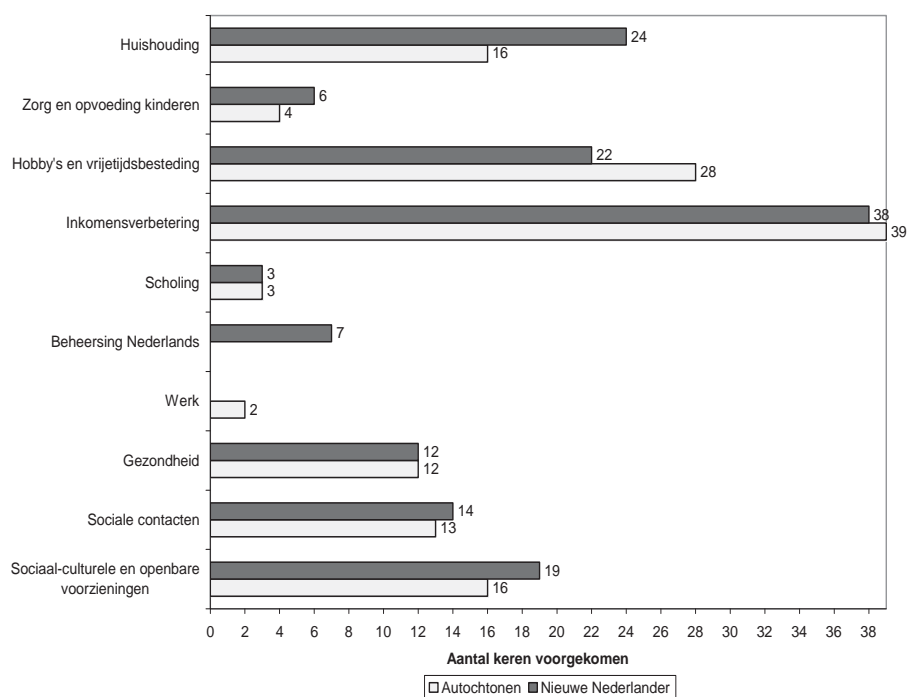
In 2010 heeft STA voor 142 huishoudens de ingevulde evaluatieformulieren kunnen aanleveren. In die huishoudens zijn er plannen gemaakt voor in totaal 224 volwassen personen. Het gaat hierbij om 80 mensen van Nederlandse afkomst en om 78 mensen van allochtone afkomst; van 66 mensen is niet bekend uit welk land zij afkomstig zijn. Onder de autochtone Nederlanders in onze populatie is een grotere groep alleenstaanden en alleenstaande ouders dan onder de allochtonen. Onder de allochtonen zijn er meer gehuwde/samenwonende mensen met kinderen.

Voor 58 van de 80 autochtone Nederlanders (meer dan tweederde) is een participatieplan opgesteld, voor 12 mensen is geen plan opgesteld en bij 10 mensen ontbreekt hierover de informatie. Voor 54 van de 78 allochtonen (meer dan tweederde) is een participatieplan opgesteld, voor 14 mensen is geen plan opgesteld en bij 10 mensen ontbreekt hierover de informatie. Na huisbezoek volgen er dus ongeveer even vaak participatieplannen voor allochtonen dan voor autochtonen. In dit hoofdstuk bespreken we het resultaat van STA bij allochtone en autochtone Nederlanders en gaan we tot slot kort in op de waardering van het STA-project bij huishoudens zonder participatieplan.

Het valt op dat als er plannen gemaakt worden voor allochtonen, dit er vaak meer dan drie zijn (26 op de 63 tegenover 15 op de 70 bij autochtonen). Voor allochtonen zijn naar verhouding meer plannen gemaakt op het gebied van werk en zorg en opvoeding van de kinderen. Voor autochtone Nederlanders zijn er meer plannen

gemaakt rondom huishouding en sociaal-culturele en openbare voorzieningen. Zie de volgende figuur voor een overzicht.

Figuur 5.1 Geef aan op welke thema('s) er participatieplannen zijn gemaakt (n=58)

Wat betreft de uitvoering van de gemaakte plannen: bij de allochtonen zijn praktisch alle plannen uitgevoerd, bij de autochtonen in 17% van de gevallen. Verder worden er bij de allochtonen vaker meerdere plannen daadwerkelijk uitgevoerd. Dit is waarschijnlijk een gevolg van het feit dat er met hen ook meerdere plannen zijn ontwikkeld.

5.6 Resultaat en waardering door huishoudens zonder participatieplan (2010)

In 2010 hebben we van 35 huishoudens zonder participatieplan wel een evaluatieformulier binnengekregen. Daarmee kunnen we de tevredenheid van 38 extra volwassenen (18 vrouwen en 20 mannen) over STA peilen. Het gaat bij de 35 huishoudens om 15 gezinnen (waarvan 4 alleenstaande moeders), 8 alleenstaande mannen en 3 alleenstaande vrouwen. Van 9 volwassenen zonder participatieplan, met evaluatieformulier, weten we de achtergrond niet (5 mannen en 4 vrouwen)

We hebben aan de deelnemers zonder participatieplan gevraagd om het STA-team een cijfer te geven. Hoe zij zich behandeld voelen, staat hierbij centraal. Het STA-team krijgt gemiddeld een 8.4. Niemand geeft een onvoldoende en 14 van de 23 personen geven een 8 of hoger, waarvan 4 zelfs een 10. Het bereikte resultaat krijgt een lagere waardering: gemiddeld een 7. Van de 21 personen die deze vraag hebben beantwoord, geven 5 personen een onvoldoende, 11 personen geven een 8 of hoger, waarvan 2 een 10.

Gemiddeld geven de STA-teamleden zichzelf een 7.5 voor de behandeling van deze cases zonder participatieplan. Het bereikte resultaat bij deze personen waarderen de STA-teams slechts met een 6. In 2010 is het voor STA-teamleden zo 'gewoon' geworden om met de klant tot een participatieplan te komen, dat het hen enigszins teleurstelt als dat niet gebeurt.

Op de vraag aan de klanten of zij in de loop van het STA-traject actiever zijn geworden, reageren – dat zal niet verbazen – 5 personen, waarvan 3 zeggen dat zij door deelname aan dit traject een grote stap hebben gemaakt. Eén persoon geeft aan een klein stapje in de goede richting te hebben gemaakt en 1 persoon vindt dat er weinig anders is dan daarvoor. Ook is gevraagd aan de klanten of zij na dit traject 'meer deelnemen aan de samenleving' dan daarvoor. Vier personen geven aan veel meer deel te nemen aan de samenleving en 1 persoon merkt geen verschil met de situatie voorheen.

Hiernaast hebben de STA-teamleden het activeringstraject beoordeeld. Deze vraag is voor 18 personen beantwoord. Bij de helft (9 personen) vinden de STA-teams dat er weinig is gebeurd. Bij 3 personen is een grote stap gemaakt volgens STA en bij 6 personen een kleine stap. Van 11 personen vinden de STA-teamleden dat zij niet intensiever deelnemen aan de samenleving dan voor het STA-traject. Eén persoon neemt volgens STA veel meer deel aan de samenleving en 6 personen nemen een klein beetje meer deel.

Literatuur

Bussemaker, M. (2008). *Brief van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal*. Den Haag, 2 juni 2008. (29 538 Zorg en maatschappelijke ondersteuning nr. 82).

De Stuurgroep (2008). *Continuering project samenhangend armoedebeleid (STA-teams en Netwerkaanpak)*. Notitie van 15 oktober 2008, aangeboden aan College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Roosendaal.

Klein, M. van der & Nederland, T. (2009). *Op naar sociale activering en participatie: Opleiding en evaluatie van het vervolgt traject STA-teams in Roosendaal, 2009-2011* [Offerte]. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.

Klein, M. van der, Bulsink, D. & Dekker, F. (2010). *Op naar sociale activering en participatie. Tussenevaluatie van het vervolgt traject STA-teams in Roosendaal, 2009*. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.

Klein, M. van der, Toorn, J. van den, Nederland, T. & Swinnen, H. (2011). *Sterk en samen tegen armoede. Gemeenten en maatschappelijk middenveld in het Europese Jaar ter bestrijding van armoede en sociale uitsluiting*. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut. Met medewerking van Bulsink, D., Dekker, F., Dongen, M.-C. van, Huygen, A., Lammerts, R. & Stavenuiter, M.

Nederland, T. & Klein, M. van der (2009). *Verslag project inclusief armoedebeleid in Roosendaal (2007 - 2009)*. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.

Nederland, T., Klein, M. van der & Wentink, M. (2008). *Wie doet wat aan armoedebestrijding in Roosendaal? Samenspel of gescheiden wegen in beleid en praktijk*. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.

Nederland, T., Stavenuiter, M. & Bulsink, D. (2009). *Nergens in beeld: Leven op het minimum in Roosendaal*. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.

Oostveen, P. (Samenst.). (2007). *Armoedemonitor Roosendaal 2006*. Roosendaal: Gemeente Roosendaal, Onderzoek, informatiebeheer en datamanagement.

Stavenuiter, M. & Klein, M. van der (2010). *Op het kruispunt van twee wetten. Gemeentelijke samenhang van Wmo en Wwb*. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.

Stavenuiter, M., Dekker, F. & Klein, M. van der (2011). *Kansen voor het kruispunt Wmo-Wwb: Tien overwegingen bij een gecombineerd participatiebeleid (Wmo Instrument 02)*. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.

Toorn, J. van den, Klein, M. van der, Dekker, F., Bulsink, D. & Hermens, F. (2011). *Samen voor succes in armoedebestrijding: Roosendaal. (Onderzoek en advies in het kader van de Nederlandse Stedenestafette 2010)*. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.

Bijlage 1

Conclusies uit de tussenevaluatie over 2009

Inleiding

Al eerder evalueerde het Verwey-Jonker Instituut het vervolgtraject STA-teams op proces- en resultaatniveau, over de periode 2009. Voor die evaluatie op resultaatniveau is in overleg met de gemeente Roosendaal gekozen voor een deel van het werk dat in 2009 verricht is. Om de lopende werkzaamheden niet al te zeer te belasten, heeft SIW het Verwey-Jonker Instituut destijds alleen kwalitatieve gegevens aangeleverd over de huishoudens waarvoor participatieplannen zijn gemaakt: het ging toen om 81 huishoudens van de in totaal 446 huishoudens die STA in 2009 bezocht en hielp (nog geen 20%). SIW heeft de gegevens over de werkzaamheden bij alle huishoudens in 2009 verzameld en hierover verslag uitgebracht naar de gemeente in de kwartaalverslagen over het project. Voor aanvullende kwantitatieve gegevens verwijzen we naar de kwartaalverslagen van SIW.

Bij de tussenevaluatie van het resultaat stonden net als nu de output en de outcome van de volgende doelstellingen van het project centraal:

- sociale activering van de minima;
- interventies inzetten die de participatie van minima in de tweede (werk en inkomen) en derde levenssfeer (sociaal leven) bevorderen.

De conclusie van de tussenevaluatie was dat het project in 2009 succesvol was. STA was gegroeid naar negentien teamleden. Veertien van de negentien STA-teamleden waren in 2009 bijstandsonafhankelijk geworden. Het aantal teams was uitgebreid van twee naar vijf. De vijf teams waren actief in de wijken Kalsdonk, Westrand, Kroeven, Tolberg en Burgerhout. Het aantal gesprekken dat deze teams voerden blijft evenwel achter bij het verwachte resultaat en het oorspronkelijk gestelde doel. Niettemin was het bereik van de STA-teams goed - zij hadden maar liefst 446 huishoudens van divers pluimage bezocht. Voor/met lang niet al deze huishoudens werd een activeringstraject ingezet of gerapporteerd. Van 81 huishoudens wisten wij dat STA er participatieplannen had gemaakt; voor 54 van deze huishoudens had het Verwey-Jonker Instituut evaluatieformulieren binnengekregen van SIW. Alleen in deze huishoudens hebben wij de activeringsaanpak destijds dus inhoudelijk kunnen evalueren: op output- en outcome-niveau.

Het resultaat van de in 2009 gemaakte participatieplannen was ronduit zeer goed. De cijferbeoordeling die STA kreeg van de cliënten lag over het algemeen hoger dan een 8 en het merendeel van de participatieplannen was ook daadwerkelijk uitgevoerd (bij 'de overgrote meerderheid' van de vrouwen; bij 'de meerderheid' van de mannen en bij 'bijna alle' kinderen). Driekwart van alle deelnemers met een participatieplan in 2009 gaf aan in of door het STA-activeringstraject een grote of een kleine stap gemaakt te hebben naar een actiever leven. De outcome-indicator die de gemeente Roosendaal als leidraad voor deze evaluatie had gesteld, werd daarmee ruimschoots gehaald. Deze indicator luidde dat tussen de 30% en 50% van de gemaakte participatieplannen een toename in de sociale activering van de minima in Roosendaal als effect zou moeten hebben.

Hieronder gaan we nader in op een aantal specifieke thema's en vragen die in de evaluatie over 2009 aan bod kwamen.

Werkprocesevaluatie in 2009: de uitvoering bij SIW

Gemiddeld tussen de elf en de twaalf fte's STA hadden vanaf april 2009 662 activeringsgesprekken gevoerd in circa 450 huishoudens. De aanzienlijke uitbreiding van het aantal teamleden in 2009 en de introductie van de activeringsaanpak en de participatieplannen waren ingrijpende hervormingen voor een relatief 'jonge' werkorganisatie. Dit stelde nieuwe eisen aan de teamleden en de begeleiding. SIW en de algemene coördinator vonden intensieve coördinatie van de STA-teamleden bij de activeringsaanpak onontbeerlijk en zetten per 1 april 2009 een tweede coördinator voor met name individuele begeleiding in. De coördinatoren hebben in overleg een goede taakverdeling ontwikkeld: de één was verantwoordelijk voor de kwartaalcijfers en de contacten met externe organisaties, de ander deed de individuele coaching van de STA-teamleden. Samen hadden zij in 2009 de verantwoordelijkheid voor de voortgang van het traject.

Een aantal STA-teamleden is in 2009 doorgestroomd naar ander regulier werk; sommige STA-teamleden werden fysiek en/of psychisch langdurig ziek. Bij de coördinatie van het STA-teamwerk was het relatief hoge ziekteverzuim een aandachtspunt. Ook een efficiëntere planning om een betere balans te vinden tussen het aantal gevoerde en gewenste gesprekken kreeg de aandacht van de coördinatoren.

Niet alle STA-teamleden maakten de overstap naar de activeringsrol even gemakkelijk. De coördinatoren spraken over 'sprinters en achterblijvers'. Het laten participeren van minima in de tweede (werk en inkomen) en vooral de derde levenssfeer (sociaal leven) bleek voor STA als geheel nog lastig te realiseren in 2009. Slechts voor 18% van de bezochte huishoudens kwamen er participatieplannen in dat jaar, een belangrijk verbeterpunt voor 2010.

Bereik van het vervolgtraject STA-teams in Roosendaal in 2009

Vooraf in Tolberg, Westrand en Kalsdonk was het bereik van de STA-teamaanpak in 2009 aanzienlijk. Daar is het merendeel van de gesprekken in 2009 gevoerd. STA bereikte meer vrouwen dan mannen. De leeftijd van de mensen die de STA-teams spraken lag gemiddeld rond de 50 jaar voor de mannen en rond de 44 jaar voor de vrouwen. In het bereik van STA was de leeftijdsgroep van 40 tot 50 jaar oververtegenwoordigd (28% van het totale bereik in 2009). Gemiddeld waren de bewoners ook vaker alleenstaand (39%).

STA bereikte in 2009 zowel autochtone als allochtone Nederlanders: 45% om 55% (in bereik= bezochte huishoudens). In de groep waarvoor participatieplannen zijn gemaakt, lag die verhouding 42% (autochtoon) om 58% (allochtoon). Allochtonen staan over het algemeen bekend als een moeilijk bereikbare doelgroep, maar het activeringstraject dat STA aanbood was aan hen goed besteed. Onder hen bevonden zich in 2009 Antillianen, Surinamers, Afrikanen, Marokkanen, Turken en mensen uit Oost-Europa.

Van de huishoudens waarmee gesprekken zijn gevoerd in 2009 kampte meer dan een derde met werkloosheid, meer dan een vijfde leeft van een minimuminkomen en nog eens bijna een vijfde had te maken met arbeidsongeschiktheid. Het aandeel huishoudens waarvoor participatieplannen zijn gemaakt in 2009 kwam zoals gezegd op ongeveer 18% van het totaal aantal bezochte huishoudens (81 van de 446 bezochte huishoudens). Onderrapportage over de eigen werkzaamheden van STA speelde in 2009 een belangrijke rol. Het was een belangrijk verbeterpunt voor 2010 om goed te registeren welke stappen STA allemaal zet in samenwerking met de cliënt.

Resultaatanalyse van de participatieplannen in 2009

Voor 81 huishoudens zijn in 2009 één of meerdere participatieplannen gemaakt. De meeste daarvan bevonden zich in Tolberg (26), Westrand (19) en Kalsdonk (16). Ook met/voor een enkel huishouden in Burgerhout, Kroeven en Langdonk werden plannen gemaakt om sociale activering en participatie mogelijk te maken. Opmerkelijk was dat een groot deel van de huishoudens waarvoor participatieplannen zijn gemaakt niet afhankelijk was van een bijstandsuitkering: een kwart behoorde tot de werkende armen, een tiende behoorde tot de categorie zieken of arbeidsongeschikten.

Ongeveer de helft van de huishoudens die STA heeft kunnen helpen met een participatieplan in 2009, was van Nederlandse afkomst. De andere helft heeft een andere etnische achtergrond. Er bevonden zich onder deze groep naar verhouding veel huishoudens van Turkse afkomst. Zowel autochtonen als allochtonen waren heel tevreden over de behandeling door het STA-team.

De STA-activeringsaanpak werkte over het algemeen beter voor vrouwen (en kinderen) dan voor mannen. Er zijn voor meer vrouwen dan mannen participatieplannen gemaakt, die 'vrouwenplannen' leidden vaker tot uitvoering en de beoordeling van het resultaat van de vrouwenplannen was veel beter dan de waardering van het resultaat van de mannenplannen.

Voor 17 kinderen (uit 29 huishoudens) zijn participatieplannen gemaakt in 2009. Daarmee vervulde de STA-aanpak ook een rol bij de bevordering van het meedoen van kinderen in de samenleving. Kinderen (en hun ouders) waren heel enthousiast over de STA-teamaanpak voor kinderen.

Voor een geslaagde uitvoering van de participatieplannen was, zo constateerden wij in 2009, samenwerking tussen verschillende partijen noodzakelijk: wanneer de deelnemers, het STA-team en een derde instantie samenwerkten, was de kans op een gunstig verloop groter.

Gemiddeld kreeg STA van alle mensen die deelnamen aan het activeringstraject een dikke 7.5 voor het bereikte resultaat. Zelf kwalificeerden zij het bereikte resultaat van het geheel aan participatieplannen als net geen 7. De STA-teams maakten overigens een realistische inschatting van hoe de klanten zich behandeld voelen door het STA-team en van het bereikte resultaat. Zij waren hierover vaak iets minder positief dan de klanten zelf.

Hobby's en vrijetijdsbesteding bleken een goede ingang om sociale activering en participatiebevordering van minima op gang te brengen. Het overgrote deel van de participatieplannen door STA had in 2009 betrekking op hobby's en vrijetijdsbesteding. Bij de volwassenen (mannen en vrouwen) kwam de combinatie met inkomensverbetering veel voor. Daarmee vielen de plannen volgens de STA-teamleden zelf vaak in domein 1 (persoonlijk leven) en domein 2 (inkomensverbetering). Veel van deze plannen hadden echter wel degelijk ook een sociale of sociaal-culturele component. We spraken de verwachting uit in 2010 de meeste daarvan in domein 3 te kunnen verwelkomen.

Bijlage 2

Beoordeling van het STA-traject in 2010 door vrouwen

We hebben de deelnemers aan de STA-aanpak gevraagd of zij zelf vinden dat zij door en in de loop van het traject actiever zijn geworden. Van de 105 vrouwen die daarop antwoorden, zeggen er 45 dat zij een grote stap hebben gemaakt. Eenen-dertig vrouwen geven aan een klein stapje in de goede richting te hebben gemaakt en 29 geven aan dat er weinig anders is dan daarvoor. Ook hebben de STA-teamleden aan de vrouwen gevraagd of zij na dit traject 'meer deelnemen aan de samenleving' dan daarvoor. Een derde van de vrouwen (35) geeft aan dat zij nu veel meer deelnemen dan voorheen, een kwart (24) geeft aan dat zij een klein beetje meer deelnemen aan de samenleving dan daarvoor en 43% (45 vrouwen) geeft aan dat zij niet meer aan de samenleving zijn gaan deelnemen door het traject.

Hiernaast hebben ook de STA-team leden het activeringstraject beoordeeld. Zij zijn van mening dat 43 vrouwen een grote stap gemaakt hebben. Bij 43 vrouwen is er volgens hen een kleine stap gemaakt en bij 20 vrouwen is er volgens de STA-teams weinig gebeurd. Ook is er aan de STA-teamleden gevraagd of de klant door dit traject meer deelneemt aan de samenleving. Een derde van de vrouwen (34) neemt veel meer deel aan de samenleving volgens het STA-team, 42% (44) neemt een klein beetje meer deel en een kwart (28) neemt niet meer deel aan de samenleving dan voorheen. De inschatting van het activerings- en participatieresultaat door STA komt grosso modo overeen met de inschatting door de deelnemers zelf.

Daarnaast is de vrouwen gevraagd het STA-team een cijfer te geven. Hoe zij zich behandeld voelen, staat hierbij centraal. De vrouwen geven het STA-team gemiddeld maar liefst een 8.5. Slechts twee vrouwen geven een onvoldoende en 88 vrouwen geven een 8 of hoger, waarvan 29 vrouwen zelfs een 10. Tevens is er naar het bereikte resultaat gevraagd. De vrouwen geven hiervoor gemiddeld een 7.6. Veertien vrouwen geven een onvoldoende en 62 vrouwen geven een 8 of hoger, waarvan 22 een 10. Kortom: de vrouwen zijn heel erg tevreden over het STA-team en het bereikte resultaat. De meeste vrouwen zijn naar eigen zeggen door het traject actiever geworden en nemen nu meer deel aan de samenleving.

Verder hebben de STA-teamleden zichzelf een cijfer gegeven voor elke case. Gemiddeld geven zij zichzelf bij de vrouwen een 8.0 (iets lager dan de vrouwelijke

deelnemers aan hen toekennen). Voor het bereikte resultaat geven de STA-teams gemiddeld een 7.2. In 16 van de 106 cases geven zij een onvoldoende voor het bereikte resultaat en in 51 cases een 8 of hoger. Kortom: ook de STA-teamleden zijn behoorlijk tevreden over zichzelf in de cases. Op een paar uitzonderingen na zijn zij ook behoorlijk tevreden met het bereikte resultaat. De meeste vrouwen zijn geactiveerd en nemen volgens de STA-teams meer deel aan de samenleving.

De STA-teamleden blijken zowel een realistisch beeld te hebben van hoe de vrouwen zich behandeld voelen door het STA-team als van het bereikte resultaat. In 42 cases geeft het STA-team zichzelf hetzelfde cijfer als de klant doet. In 40 gevallen geven zij een cijfer dat lager is en in tien gevallen geven zij zichzelf een cijfer dat hoger is dan dat van de klant. Wanneer we kijken naar de beoordeling van het bereikte resultaat van het traject, dan is het verschil tussen het cijfer dat het STA-team geeft en de klant gemiddeld 0.51. In 33 cases is het cijfer dat het STA-team aan het bereikte resultaat geeft gelijk aan het cijfer dat de klant geeft. In 37 gevallen geeft het STA-team een cijfer dat lager ligt dan de klant en in 19 cases geven zij een cijfer dat hoger ligt.

Bijlage 3

Beoordeling van het STA-traject in 2010 door mannen

We hebben de deelnemers aan de STA-aanpak gevraagd of zij zelf vinden dat zij door en in de loop van het traject actiever zijn geworden. Van de 43 mannen zeggen er 20 dat zij door deelname aan dit traject een grote stap hebben gemaakt. Veertien mannen geven aan een klein stapje in de goede richting te hebben gemaakt en 9 mannen geven aan dat er weinig anders is dan daarvoor. Ook hebben de STA-teamleden aan de klanten gevraagd of zij na dit traject 'meer deelnemen aan de samenleving' dan daarvoor. Veertien mannen geven aan dat zij nu niet meer deelnemen dan voorheen, 11 mannen geven aan dat zij een klein beetje meer deelnemen dan daarvoor en 18 mannen geven aan dat zij nu veel meer aan de samenleving deelnemen. Vrouwen vinden dus veel vaker dan mannen dat ze door deelname aan het STA-traject zijn geactiveerd en meer zijn gaan deelnemen aan de samenleving.

Daarnaast is er aan de mannen gevraagd om het STA-team een cijfer te geven. Hoe zij zich behandeld voelen, staat hierbij centraal. De mannen geven het STA-team gemiddeld maar liefst een 8.5. Geen enkele man geeft een onvoldoende en 37 mannen geven een 8 of hoger, waarvan 13 zelfs een 10. Het bereikte resultaat waarden de mannelijke bewoners minder hoog: gemiddeld met een 7.5 (vergelijking met de vrouwen: die geven een 7.6). Acht mannen geven een onvoldoende, 27 mannen geven een 8 of hoger, waarvan acht een 10.

Het cijfer dat de mannen geven aan het STA-team verschilt dus niet van het cijfer dat de vrouwen geven (8.5).

Er worden verder geen verschillen tussen de beoordelingen van de resultaten van het traject en het STA-team gevonden tussen alleenstaande mannen, gehuwde/samenwonende mannen met of gehuwde/samenwonende mannen zonder kinderen. Kortom: de mannen zijn heel erg tevreden over het STA-team, maar het bereikte resultaat ervaren zij erg verschillend.

Hiernaast hebben ook de STA-teamleden het activeringstraject beoordeeld. Bij 19 mannen is er volgens hen een grote stap gemaakt. Bij 15 mannen, een derde, is er volgens hen een kleine stap gemaakt en bij 11 mannen, ongeveer een kwart, is er weinig gebeurd. Ook is er aan de STA-teamleden gevraagd of de klant door dit traject 'meer deelneemt aan de samenleving'. Zestien mannen, iets meer dan een

derde, nemen veel meer deel aan de samenleving volgens het STA-team, 17 mannen nemen een klein beetje meer deel en een kwart (12 mannen) neemt niet meer deel aan de samenleving dan voorheen.

Gemiddeld geven de STA-teamleden zichzelf een 8.1 voor de behandeling van cases waar mannen in het spel zijn. Voor het bereikte resultaat in zulke gevallen geven de STA-teams gemiddeld een 7.3. Net als bij de vrouwen komen deze beoordelingen behoorlijk overeen met die van de klanten: de STA-teamleden blijken zich een realistisch beeld te vormen. Kortom: ook de STA-teamleden zijn behoorlijk tevreden over zichzelf in de cases, maar ook zien zij grote verschillen in bereikte resultaten tussen de verschillende mannen. Ook zij zijn positiever over de toegenomen activering en deelname aan de maatschappij bij de vrouwen door het traject dan bij de mannen.

Het gemiddelde verschil tussen het cijfer dat het STA-team aan zichzelf geeft en dat de klant aan het STA-team geeft, is -0.38. Ofwel: de STA-teamleden zijn gemiddeld een derde punt negatiever over zichzelf dan de klant over hen is. Wanneer we kijken naar de beoordeling van het bereikte resultaat van het traject, dan is het verschil tussen het cijfer dat het STA-team geeft en de klant gemiddeld -0.16. Dit is een minimaal verschil in beoordeling. In 19 cases is het cijfer dat het STA-team aan het bereikte resultaat geeft gelijk aan het cijfer dat de klant geeft. In 15 gevallen geeft het STA-team een cijfer dat lager ligt dan de klant en in 11 cases geven zij een cijfer dat hoger ligt.

Bijlage 4

Beoordeling van het STA-traject in 2010 door kinderen (en hun ouders)

We hebben de deelnemers aan de STA-aanpak gevraagd of zij zelf vinden dat zij door en in de loop van het traject actiever zijn geworden. Ook aan de kinderen (en hun ouders) hebben we deze vraag gesteld; wanneer de kinderen niet konden antwoorden, hebben hun ouders dat gedaan. Van de kinderen aan wie is gevraagd of zij actiever zijn geworden door dit traject, zeggen er zes dat zij een grote stap hebben gemaakt. Acht kinderen geven aan een klein stapje in de goede richting te hebben gemaakt en tien kinderen geven aan dat er weinig anders is dan daarvoor. Ook hebben de STA-teamleden aan de kinderen gevraagd of zij door dit traject 'meer deelnemen aan de samenleving' dan daarvoor. Zes kinderen geven aan dat zij nu veel meer deelnemen dan voorheen, acht kinderen geven aan dat zij een klein beetje meer deelnemen aan de samenleving dan daarvoor en tien kinderen geven aan dat zij niet meer aan de samenleving zijn gaan deelnemen door het traject.

Gevraagd naar een cijfer voor (de behandeling door) het STA-team, geven de kinderen gemiddeld een 8.3. Slechts één kind geeft een onvoldoende en 17 kinderen geven een 8 of hoger, waarvan vijf kinderen zelfs een 10 geven. Ook is er naar het bereikte resultaat gevraagd: de kinderen geven hiervoor gemiddeld een 7.2. Twaalf kinderen geven een 8 of hoger, waarvan zes een 10. Vier kinderen geven een onvoldoende voor het bereikte resultaat.

De STA-teamleden zelf beoordelen de activeringstrajecten bij kinderen als volgt. Bij vijf kinderen is er volgens hen een grote stap gemaakt, bij 15 kinderen een kleine stap, en bij vijf kinderen is er weinig gebeurd (voor 25 kinderen vulden zij deze vraag in). Volgens het STA-team nemen zes kinderen veel meer deel aan de samenleving, 13 kinderen nemen een klein beetje meer deel en zes kinderen nemen niet meer deel aan de samenleving dan voorheen. Daarmee zijn de STA-teamleden positiever over de bereikte participatiebevordering dan de kinderen zelf.

Verder geven de STA-teamleden zichzelf gemiddeld een 7.4 in de kindercases. Voor het bereikte resultaat geven de STA-teams gemiddeld een 6.9. In negen van de 25

cases geven zij een 8 of hoger, in vijf gevallen geven zij het bereikte resultaat een onvoldoende.

Vergelijken we de cijfers die de STA-teams aan zichzelf geven in de cases van de mannen, de vrouwen en de kinderen, dan valt op dat ze zichzelf bij de mannen en vrouwen ongeveer gelijk beoordelen (8.1, 8.0) en bij de kinderen iets lager (7,4). Kijken we naar de cijfers die zij voor het bereikte resultaat geven, dan zijn deze voor de mannen en vrouwen bijna gelijk (gemiddeld 7.3 en 7.2) en bij de kinderen wat lager (gemiddeld 6.9).

Kortom: de STA-teamleden zijn heel tevreden over zichzelf in de cases. Over het algemeen zijn zij ook behoorlijk tevreden over het bereikte resultaat, net als bij de vrouwen. De meeste kinderen zijn geactiveerd en nemen volgens de STA-teams meer deel aan de samenleving, maar dit is niet bij alle kinderen gelukt.

Wanneer we de beoordeling van de STA-teamleden vergelijken met die van de kinderen, dan valt op dat de kinderen hierover positiever zijn dan de STA-teams. De inschatting van de mate waarin de kinderen zijn geactiveerd of meer deelnemen aan de samenleving volgens de kinderen zelf en de STA-teams loopt niet zoveel uiteen. Wat vooral opvalt, is dat de kinderen veel hogere cijfers geven aan het STA-team en het bereikte resultaat. Het gemiddelde verschil tussen het cijfer dat het STA-team aan zichzelf geeft en het cijfer dat het kind aan het STA-team geeft, is -0.94. Anders gezegd: gemiddeld lopen de beoordeling die het kind geeft over het STA-team en de beoordeling die het STA-team aan zichzelf geeft bijna 1 punt uit elkaar, waarbij het kind (of zijn of haar ouder) positiever is. In de volgende figuur is te zien dat in vijf cases het STA-team zichzelf hetzelfde cijfer geeft als het kind. In zes gevallen geven zij een cijfer dat lager is dan dat van het kind en in één geval geven zij zichzelf een cijfer dat hoger is dan dat van het kind. Wanneer we kijken naar de beoordeling van het bereikte resultaat door het traject, dan is het verschil tussen het cijfer dat het STA-team geeft en het kind gemiddeld -0.29. Het kind is hierover gemiddeld bijna een punt positiever dan het STA-team. In de helft van de cases is het cijfer dat het STA-team aan het bereikte resultaat geeft gelijk aan het cijfer dat het kind geeft. In de andere helft van de gevallen geeft het STA-team een cijfer dat lager ligt.

Bijlage 5

Beoordeling van het STA-traject in 2010 door allochtone en autochtone Nederlanders

Wanneer we kijken naar de bereikte resultaten, dan geven verhoudingsgewijs meer allochtonen (29 van de 49, meer dan de helft) dan autochtonen (22 van de 58, minder dan de helft) aan 'een grote stap' te hebben gemaakt in/door dit activeringstraject. Autochtonen geven iets vaker aan (16 van de 49) een klein stapje in de goede richting te hebben gemaakt (voor de allochtonen is dit 17 van de 58).

Verder valt op dat naar verhouding meer autochtonen (19 van de 58) dan allochtonen (6 van de 49) aangeven *niet* meer aan de samenleving deel te nemen dan voor het STA-traject. De allochtonen zijn meer tevreden over de behandeling door het STA-team dan de autochtonen: ze geven een 8.8 (versus autochtonen 8.3). Kijken we naar het cijfer dat ze aan het bereikte resultaat geven, dan geven de allochtonen wederom een hoger cijfer (8.4 in 2010) dan autochtonen (6.9 in 2010). Allochtone Nederlanders waarderen de stappen (groot en klein) die zij met STA hebben kunnen zetten waarschijnlijk meer dan autochtone Nederlanders.

De STA-teams zelf beoordelen het activeringstraject bij autochtonen vaker als niet succesvol ('niet geactiveerd' is namelijk bij 19 van de 58 ingevuld) dan bij allochtonen (4 van de 49 hebben 'niet geactiveerd' ingevuld). Kijken we naar de 'deelname aan de samenleving', dan zien we hetzelfde patroon. De STA-teams vinden vaker dat autochtonen na het traject niet meer dan daarvoor aan de samenleving deelnemen dan allochtone Nederlanders. Het cijfer dat het STA-team zichzelf geeft in de cases is bij allochtone Nederlanders hoger dan bij de autochtonen: 8.4 versus 7.8. Wanneer het gaat om het cijfer voor het bereikte resultaat, dan valt op dat de STA-teams een hoger cijfer geven bij allochtonen (7.9) dan bij autochtonen (6.7). Waarschijnlijk hebben zowel de deelnemers/cliënten als de STA-teamleden ervaren dat er qua deelname aan de samenleving meer eer te behalen is aan de allochtoon-Nederlandse groep dan aan de autochtoon-Nederlandse groep in Roosendaal.

Bijlage 6 Evaluatieformulier

Evaluatieformulier STA-teamwerk, © Verwey-Jonker Instituut, Utrecht 2009

Klantnummer:

1. Participatieplan gemaakt:

- Ja
 Nee (>in dit geval hoeven alleen de vetgedrukte vragen worden beantwoord).

2. Hoeveel participatieplannen zijn er gemaakt?

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 meer dan 9

3. Voor wie is er een participatieplan gemaakt? (meerdere antwoorden mogelijk)

- de Bewoner
 de Partner
 een Kind/de kinderen

Voor de Bewoner

4. Is de bewoner een man of een vrouw?

- Man
 Vrouw

5. Hoeveel participatieplannen zijn er voor de bewoner gemaakt?

- Nul (>In dit geval kun je verder gaan naar vraag 15)
 Eén
 Twee
 Drie
 Meer dan drie

6. Geef aan in welk(e) domein(en) (meerdere antwoorden mogelijk):

- Domein 1: Persoonlijk leven
 Domein 2: Werk, inkomen en bestaanszekerheid
 Domein 3: Sociaal Leven

7. Geef aan op welk(e) thema('s) (meerdere antwoorden mogelijk):

- Huishouding
 Zorg en opvoeding kinderen
 Hobby's en vrijetijdsbesteding
 Inkomensverbetering
 Scholing
 Beheersing Nederlands
 Werk
 Gezondheid
 Sociale contacten
 Sociaal-culturele en openbare voorzieningen.

■

8. Hoeveel participatieplannen voor de bewoner zijn (helemaal of grotendeels) uitgevoerd?

- Nul (> Ga dan naar vraag 13)
- Eén
- Twee
- Drie

9. Welk participatieplan voor de bewoner is (helemaal of grotendeels) uitgevoerd? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Domein 1: Persoonlijk leven
- Domein 2: Werk, inkomen en bestaanszekerheid
- Domein 3: Sociaal Leven

10. Door wie is het (eerste) participatieplan in Domein 1 uitgevoerd:

- Zelfstandig door de bewoner, met hulp van eigen omgeving
- Door de Bewoner in samenwerking met het STA-team
- Door de Bewoner in samenwerking met een derde instantie
- Door de Bewoner samen met het STA-team en een derde instantie

11. Door wie is het (eerste) participatieplan in Domein 2 uitgevoerd:

- Zelfstandig door de bewoner, met hulp van eigen omgeving
- Door de Bewoner in samenwerking met het STA-team
- Door de Bewoner in samenwerking met een derde instantie
- Door de Bewoner samen met het STA-team en een derde instantie

12. Door wie is het (eerste) participatieplan in Domein 3 uitgevoerd:

- Zelfstandig door de bewoner, met hulp van eigen omgeving
- Door de Bewoner in samenwerking met het STA-team
- Door de Bewoner in samenwerking met een derde instantie
- Door de Bewoner samen met het STA-team en een derde instantie

13. Zegt de bewoner nu actiever te zijn door dit traject? (Te vragen aan de bewoner)

- Ja, ik heb een grote stap gemaakt
- Ja, ik heb een klein stapje in de goede richting gemaakt
- Nee, er is weinig anders dan daarvoor

14. Vindt de Bewoner dat hij/zij door dit traject meer deelneemt aan de samenleving dan daarvoor? (Te vragen aan de bewoner)

- Ja, veel meer
- Ja, een klein beetje
- Nee, niet meer dan voorheen

■

© Verwey-Jonker Instituut, Utrecht 2009

■

■

■

15. Welk cijfer geeft de Bewoner aan het STA-team? (Hoe voelt de klant zich behandeld?)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

16. Welk cijfer geeft de Bewoner aan het bereikte resultaat?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

17. Is de Bewoner door dit traject geactiveerd volgens het STA-team? (in te vullen door STA-teamleden of STA-coördinator)

- Ja, er is een grote stap gemaakt
 Ja er is een kleine stap gemaakt
 Nee, er is weinig gebeurd

18. Neemt de Bewoner door dit traject meer deel aan de samenleving dan daarvoor volgens het STA-team? (In te vullen door STA-teamleden of coördinator)

- Ja, veel meer
 Ja, een klein beetje
 Nee

19. Welk cijfer geeft het STA-team aan zichzelf in deze case? (Hoe heb je de klant behandeld?)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

20. Welk cijfer geeft het STA-team aan het bereikte resultaat?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

■

■

Voor de Partner

21. Geef geslacht partner:

- Man
 Vrouw
 Er is geen partner in huis (>In dit geval kun je verder gaan naar vraag 40)

22. Geef leeftijd partner:

--	--

23. Geef etniciteit partner:

- Nederlands
 Turks
 Marokkaans
 Surinaams
 Antilliaans
 Anders

24. Hoeveel participatieplannen zijn er voor de partner gemaakt?

- Nul (>In dit geval kun je verder gaan naar vraag 34)
 Eén
 Twee
 Drie
 Meer dan drie

25. Geef aan in welk(e) domein(en) (meerdere antwoorden mogelijk):

- Domein 1: Persoonlijk leven
 Domein 2: Werk, inkomen en bestaanszekerheid
 Domein 3: Sociaal Leven

26. Geef aan op welk(e) thema('s) (meerdere antwoorden mogelijk):

- Huishouding
 Zorg en opvoeding kinderen
 Hobby's en vrijetijdsbesteding
 Inkomensverbetering
 Scholing
 Beheersing Nederlands
 Werk
 Gezondheid
 Sociale contacten
 Sociaal-culturele en openbare voorzieningen.

■

■

© Verwey-Jonker Instituut, Utrecht 2009

■ ■

27. Hoeveel participatieplannen voor de partner zijn (helemaal of grotendeels) uitgevoerd

- Nul (> Ga dan naar vraag 32)
- Eén
- Twee
- Drie

28. Welk participatieplan voor de partner is (helemaal of grotendeels) uitgevoerd?
(meerdere antwoorden mogelijk)

- Domein 1: Persoonlijk leven
- Domein 2: Werk, inkomen en bestaanszekerheid
- Domein 3: Sociaal Leven

29. Door wie is het (eerste) participatieplan in Domein 1 uitgevoerd?

- Zelfstandig door de partner, met hulp van eigen omgeving
- Door de Partner in samenwerking met het STA-team
- Door de Partner in samenwerking met een derde instantie
- Door de Partner samen met het STA-team en een derde instantie

30. Door wie is het (eerste) participatieplan in Domein 2 uitgevoerd?

- Zelfstandig door de partner, met hulp van eigen omgeving
- Door de Partner in samenwerking met het STA-team
- Door de Partner in samenwerking met een derde instantie
- Door de Partner samen met het STA-team en een derde instantie

31. Door wie is het (eerste) participatieplan in Domein 3 uitgevoerd?

- Zelfstandig door de partner, met hulp van eigen omgeving
- Door de Partner in samenwerking met het STA-team
- Door de Partner in samenwerking met een derde instantie
- Door de Partner samen met het STA-team en een derde instantie

32. Zegt de Partner nu actiever te zijn door dit traject? (Te vragen aan de partner)

- Ja, ik heb een grote stap gemaakt
- Ja, ik heb een klein stapje in de goede richting gemaakt
- Nee, er is weinig anders dan daarvoor

33. Vindt de Partner dat hij/zij door dit traject meer deelneemt aan de samenleving dan daarvoor? (Te vragen aan de partner)

- Ja, veel meer
- Ja, een klein beetje
- Nee, niet meer dan voorheen

■ ■

© Verwey-Jonker Instituut, Utrecht 2009

34. Welk cijfer geeft de Partner aan het STA-team? (Hoe voelt de Partner zich behandeld?)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

35. Welk cijfer geeft de Partner aan het bereikte resultaat?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

36. Is de Partner door dit traject geactiveerd volgens het STA-team? (in te vullen door STA-teamleden of STA-coördinator)

- Ja, er is een grote stap gemaakt
- Ja er is een kleine stap gemaakt
- Nee, er is weinig gebeurd

37. Neemt de Partner door dit traject meer deel aan de samenleving dan daarvoor volgens het STA-team? (In te vullen door STA-teamleden of coördinator)

- Ja, veel meer
- Ja, een klein beetje
- Nee

38. Welk cijfer geeft het STA-team aan zichzelf in deze case? (Hoe heb je de Partner behandeld?)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

39. Welk cijfer geeft het STA-team aan het bereikte resultaat?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

■

■

Voor een kind

40. Voor hoeveel kinderen in dit huishouden is er een participatieplan gemaakt?

- Nul (>In dit geval kun je verder gaan naar vraag 54)
- Eén
- Twee
- Drie
- Meer dan drie
- Er is geen kind in huis (>In dit geval zijn er geen vragen meer die je moet invullen)

41. Hoeveel participatieplannen zijn er voor het kind gemaakt? Als er sprake is van meer kinderen voor wie participatieplannen zijn gemaakt, tel dan alleen de plannen voor het oudste kind onder de 18.

- Eén
- Twee
- Drie
- Meer dan drie

42. Geef geslacht van het Kind voor wie een participatieplan gemaakt is. Als er sprake is van meer kinderen voor wie participatieplannen zijn gemaakt, geef dan het geslacht van het oudste kind onder de 18:

- Jongen
- Meisje

43. Geef leeftijd Kind:

--	--

44. Geef etniciteit Kind:

- Nederlands
- Turks
- Marokkaans
- Surinaams
- Antilliaans
- Anders

45. Geef aan in welk(e) domein(en) (meerdere antwoorden mogelijk):

- Domein 1: Persoonlijk leven
- Domein 2: Werk, inkomen en bestaanszekerheid
- Domein 3: Sociaal Leven

■ ■

46. Geef aan op welk(e) thema('s) (meerdere antwoorden mogelijk):

- Huishouding
- Zorg en opvoeding kinderen
- Hobby's en vrijetijdsbesteding
- Inkomensverbetering
- Scholing
- Beheersing Nederlands
- Werk
- Gezondheid
- Sociale contacten
- Sociaal-culturele en openbare voorzieningen.

47. Hoeveel participatieplannen voor het kind zijn (helemaal of grotendeels) uitgevoerd?

- Nul (> Ga dan naar vraag 52)
- Eén
- Twee
- Drie

48. Welk participatieplan voor het kind is (helemaal of grotendeels) uitgevoerd?
(meerdere antwoorden mogelijk)

- Domein 1: Persoonlijk leven
- Domein 2: Werk, inkomen en bestaanszekerheid
- Domein 3: Sociaal Leven

49. Door wie is het (eerste) participatieplan in Domein 1 uitgevoerd?

- Zelfstandig door het kind en de bewoner, met hulp van eigen omgeving
- Door het kind en de Bewoner in samenwerking met het STA-team
- Door het kind en de Bewoner in samenwerking met een derde instantie
- Door het kind en de Bewoner samen met het STA-team en een derde instantie

50. Door wie is het (eerste) participatieplan in Domein 2 uitgevoerd?

- Zelfstandig door het kind en de bewoner, met hulp van eigen omgeving
- Door het kind en de Bewoner in samenwerking met het STA-team
- Door het kind en de Bewoner in samenwerking met een derde instantie
- Door het kind en de Bewoner samen met het STA-team en een derde instantie

51. Door wie is het (eerste) participatieplan in Domein 3 uitgevoerd?

- Zelfstandig door het kind en de bewoner, met hulp van eigen omgeving
- Door het kind en de Bewoner in samenwerking met het STA-team
- Door het kind en de Bewoner in samenwerking met een derde instantie
- Door het kind en de Bewoner samen met het STA-team en een derde instantie

■ ■

© Verwey-Jonker Instituut, Utrecht 2009

■

52. Zeggen kind en Bewoner/partner dat het Kind nu actiever is door dit traject? (Te vragen aan de Bewoner/partner en het Kind)

- Ja, er is een grote stap gemaakt
 Ja, er is een klein stapje in de goede richting gemaakt
 Nee, er is weinig anders dan daarvoor

53. Vinden kind en Bewoner/partner dat het Kind door dit traject meer deelneemt aan de samenleving dan daarvoor? (Te vragen aan de Bewoner/partner en het Kind)

- Ja, veel meer
 Ja, een klein beetje
 Nee, niet meer dan voorheen

54. Welk cijfer geven het kind/de kinderen aan het STA-team? (Hoe voelen de kinderen zich behandeld? Te vragen aan kind(eren) en bewoner/partner)

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

55. Welk cijfer geven het kind/de kinderen aan het bereikte resultaat? (Te vragen aan kind(eren) en bewoner/partner)

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

56. Is het Kind door dit traject geactiveerd volgens het STA-team? (in te vullen door STA-teamleden of STA-coördinator)

- Ja, er is een grote stap gemaakt
 Ja er is een kleine stap gemaakt
 Nee, er is weinig gebeurd

57. Neemt het Kind door dit traject meer deel aan de samenleving dan daarvoor volgens het STA-team? (In te vullen door STA-teamleden of coördinator)

- Ja, veel meer
 Ja, een klein beetje
 Nee

58. Welk cijfer geeft het STA-team aan zichzelf in deze case? (Heb je de kinderen in dit gezin goed behandeld)

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

59. Welk cijfer geeft het STA-team aan het bereikte resultaat?

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

© Verwey-Jonker Instituut, Utrecht 2009

■

Colofon

Opdrachtgever/financier	Gemeente Roosendaal
Auteurs	Dr. M. van der Klein Drs. D. Bulsink Dr. F.P.S. Dekker Drs. M.C.A.M. van Dongen
Omslag	Grafital, Eindhoven
Uitgave	Verwey-Jonker Instituut Kromme Nieuwegracht 6 3512 HG Utrecht T (030) 230 07 99 E secr@verwey-jonker.nl I www.verwey-jonker.nl

De publicatie kan gedownload en/of besteld worden via onze website:
<http://www.verwey-jonker.nl>.

ISBN 978-90-5830-480-3

© Verwey-Jonker Instituut, Utrecht 2011

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het Verwey-Jonker Instituut. Gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.

The copyright of this publication rests with the Verwey-Jonker Institute. Partial reproduction of the text is allowed, on condition that the source is mentioned.

Bij het Samen Tegen Armoede-project (STA) in Roosendaal bezoeken minima andere minima op verzoek. STA is geen voet-tussen-de-deur-project, maar draait om participatiebevordering uit eigen beweging. Voor veel huishoudens is visite van het STA-team belangrijk: een luisterend oor en een duwtje in de rug. STA-teamleden horen niet alleen wat mensen zeggen, maar ook wat ze bedoelen. 'We helpen minima weer onder de mensen te komen, een cursus te doen in het buurthuis, de kinderen op voetbal te kunnen doen, of een alleenstaande moeder de eigen vrije tijd te organiseren Dat is mooi werk.' Het Verwey-Jonker Instituut evalueerde dit traject op proces- en resultaatniveau.

